

3.
szám

Károkatonna

2010.
március

Írják és szerkesztik a Magyar Írószövetség Íróiskolájának hallgatói

VARGA KRISZTA	Nyúl.....	2
P. SZABÓ MÁRIA	A nő.....	2
KÓSA SÁNDOR	Egy nagymama délutánja.....	53
BÁCSI ISTVÁN	Köpcösök.....	55
	A kanapé.....	59
KATEDRA		
MENYHÉRT ANNA	Figyelem.....	64
VENDÉG		
HABÁNY LEVENTE	Fagyott ibolyák.....	65

VARGA KRISZTA

Nyúl

Mindenkinek Szép Napot, Kedves Világ Jó napot!
Egyetlenegy, a fajtám maga, a múlhatatlan vagyok.
Századokon át lapuló magányból lesek rátok,
Selymesen, szépen, simogatnivalón.
Falatokról az idő alagútjába látok.
Szemeimbe szelíd Alkotó.

Örökre az övé így vagyok.
Az Övé, így örökre vagyok.
Kedves Világ Jó napot, Mindenkinek Szép napot!
Egyetlenegy, a fajtám maga, a múlhatatlan vagyok.

P. SZABÓ MÁRIA

A nő

1

Igazi, verőfényes, langymeleg vénasszonyok nyara,
már nincs hóguta, még nincs izzasztó fűtés sem.

Jó kinyitni az ablakot hajnali hat órakor, nagyot szip-
pantani a friss levegőbe, szombat, béke, nyugalom, ig-
azi idilli állapot, amikor még alszik a poros, elfojtott han-
gú telep. A szoba fülledt az éjszakában párolgó testeink
illatától. Asszonyom nyújtózott egy nagyot, álmosan,
kócosan, buján, gondoltam, szexre éhes, én pedig nem
vágytam érintésre semmilyen formában, gyorsan kipat-
tantam az ágyból, mielőtt birtoklási vágyának tudatá-
ban megszólalna.

– Főzök kávé, fekjüdj addig – igyekeztem valami
kedvességet kitalálni, hátha közben csendesül kiéhezett
hormonjainak vitustánca.

– Ne, majd később, gyere vissza kicsit!

A negédes, kényeskedős hang úgy ért utol, mint egy
gumilövedék, alattomosan. Mindig hiszem, hogy meg-
úszom, pedig sosem.

Nem akartam a mellettem élő nőt már egy ideje, úgy
egyáltalán nem kellett a szex, mégis minden ilyen kö-
vetelőzős alkalommal kötelességtudóan visszabújtam a
takaró alá.

A kezéről azt képzeltem, gyöngéd férfikéz, így sikerült átadnom magamat az élvezeteknek, de a kényszerű együttlét számomra nem jelentett jóleső megnyugvást. Péniszem csak undort váltott ki belőlem, húscafat, amely nem odavaló, véletlen kinövés, nagyra nőtt vadhús, amelytől szabadulnom kellene. Valahogy túllettünk a dolgon, Ági elégedetten mosolygott, érezte, győzedelmeskedett, én pedig azzal az érzéssel kezdtem a napot, mint akit megerőszakoltak.

– Akkor megyek kávéfőzni – próbálkoztam újra. Arra gondoltam, talán elérhetem, hagyja rám a konyhát és a takarítást. Talán ez a pillanat, amikor kába még testének viharától, megfelel.

– De...

– Ne, maradj csak! Ez a két nap legyen az én ajándékom neked!

Ha szerencsém van, ennyi győzködés elég is talán.

– Minden hétfégén te végzed a házimunkát! Ez mégsem járja! – nevetett rám.

– És vajon miért nem? Örülök, ha pihenni látlak.

– Hát legyen! Akkor délelőtt uszodába megyek – dugta ki fejét az ajtón.

– Én pedig kitakarítok, odakészítem az ebédet, nem kell sietned.

Reggeli: tojásrántotta, szalonna zsírjában, nem valami diétás, de hétfégenként megadtuk a módját, felütöttem a tojásokat, kevertem a forró, sercegő zsírba. Gyorsan

kitettem két tányért az asztalra, kenyeret szeltem, elővettem a savanyú uborkát, közben elkészült a kávé és a tea is, mintha nem is két kezem lett volna, szaporítottam a dolgokat. Elégedetten ültem asztalhoz, „látod, ehhez én jobban értek”, mosolyogtam győztes hadvezérként, itt a konyhában, az ételszag időnként gyomorforgató egyvelegében otthonosabban mozogok, mint az ágyban.

Jókedvűen ült az asztal mellé, figyelte, hogy serénykedek, pizsamában, kötényben. Sosem értette, miért szeretek így ténykedni, de bent kolléganői irigyelték tőle, „igazán jó férjed van, az illet meg kell becsülni”, mondogatták gyakran. Valójában számomra a házimunka egyenlő a kikapcsolódással, igyekeztem legalább hétfégre megteremteni magamnak ezt a lehetőséget. Sokan hülyének néznének miatta, tudtam, bár így az önzetlenség ruhájában álcázva hátha magyarázhatóbb lenne, igen, az igazi mintaférj.

Szerepjáték, kielégít, pihentet, megnyugtat. „Igen, enyém a hétfége!” Már reménykedve néztem a két nap elé.

Eszembe jutott a pillanat, amikor egyszer, még egészen kicsi gyerekkoromban azt mondtam anyunak, játszunk papás-mamást. Úgy egyáltalán, az utóbbi időben gyakrabban gondolok vissza, és ezek a visszanezések rendre felbolygatják amúgy is labilis lelkiállapotomat. Egyre erőteljesebben érzem, amit az utóbbi években igyekeztem eltemetni magamban: nem az vagyok, aki-

nek hisznek és aki szeretnék lenni. Gyűlölök mindent, ami velem kapcsolatos és kívülről látható.

Játsszunk papás-mamást! Azt úgy szeretem! Anyu, hagyj békén, nem akarok focizni! Ide rajzolok egy lakást, ezt nézd! Itt az előszoba, ez a konyha, itt pedig a szoba! És te leszel a férjem! És van egy gyerekünk is, egy kislány. Mindig bög, állandóan dajkálni kell. Csicsíja babája, nincs itt a mamája...

Egyszer azt mondta, még kicsi gyerekként, lehetett úgy hétéves, játszottunk papás-mamást. Rajzolt a homokba valami lakásfélét is, és elkezdte ringatni a babáját. Azt, amit karácsonyra kapott, autó helyett. Énekelt a babának, mint aki megzakkant. Nagyon ideges lettem tőle! Micsoda fiú az ilyen? Jól megráztam, de legszívesebben megvertem volna. Hogy ébredjen már fel!

2

Ági gyorsan bepakolt a sporttáskába és elindult. Talán valóban volt egy kis lelkiismeret-furdalása, de tudtam, egyedül, az uszoda fertőtlenítőes légterében mindig a szabadság érzése töltötte el, pezseghetett vidáman, ekkor utána szólhattak, füttyülhettek bátran, mosolygó tekintete felhívás volt keringőre. Ma reggel sugárzott belőle női mivolta, így volt ez mindig, amikor kedvetlen szeretkezésemmel eljuttattam a csúcsra.

Miután egyedül maradtam, üldögéltem kicsit a konyhában, visszanéztem újra a múltba. Rendszeresen anyu ruháit próbálgattam, ő pedig néha nevetett, néha haragudott. „Mi van, talán csak nem lány szeretnél lenni?”

– kérdezte tőlem. Egyszer például behívták az iskolába. Amikor hazajött, felháborodottan mesélte:

– Balázs viselkedése időnként furcsa. Otthon nem vesznek észre rajta semmit? – kérdezte a tanító néni.

– Nem, mire gondol, mit kellene? – aggodalmaskodott anyu.

– Szokatlan, hogy fiú léteére mindig lányokkal játszik, semmilyen fiús játékban nem vesz részt. A gyerekek gúnyolják időnként. Nem panaszkodott?

– Nem mondott semmit. Igaz, elég csendes. Ez kislányos viselkedés lenne? Erre nem gondoltam, de nem minden fiúnak kell harsogónak lenni – szabadkozott anyu.

De jó lenne, ha egyszer ilyen szép magas sarkú cipőt hordhatnék...mindjárt kitörök a bokám. Hogy tud ebben anyu járni? Ő olyan szép, én meg mindjárt hasra esek benne, és milyen gyönyörű ez a szoknyája is! Itt megkötöm egy madzaggal, és már nem esik le. Jobbra pörgök – balra pörgök, hogy lobog a szoknyám! Pont olyan vagyok, mint anyu!...

Kisautó helyett is babát kértem a Jézuskától. Teljes bizonyossággal hittem, van bennem valami eszeveszett hiba, más vagyok, és ez a másság teher mindenkinek, legfőképpen nekem. Néha ordítanom kellett, vagy vonítani, mint egy farkas, a fájdalomtól, de hogy mi fáj és miért, azt nem tudtam. Igyekeztem idomulni, próbáltam olyan lenni, ahogy elvárták tőlem. Korán nősültem, született két gyermekem, igazi, családszerető ember let-

tem, csak belül éreztem, valami nincs rendben. Utóbbi időben ez az érzés felerősödött, legszívesebben véresre kapartam volna magamat, hogy ébredjek már fel. A karom tele lett sebbel, mert azt választottam ki, úgy okoztam magamnak fájdalmat, hogy bevagdostam, gyakran sőt is szórtam a sebbe. Bűnhődni akartam, hátha akkor észre térek. Itt van például a ma reggel. Nem kívántam az együttlétet Ágival, amikor pedig megláttam felhevült, kielégült vonásait, hányinger fogott el, kirohantam a vécébe öklendezni. Az utóbbi időben erősödött bennem a gondolat, hogy a férfiakat kedvelem, borostás férfiarcról álmodozom, nagy lapát, simogató, óvó kezekről, álmaimban igazi nő voltam, aki őrzi az otthon melegét. Ilyenek lennének a homokosok? Nem tudtam, de néha eszelősen féltem, megbolondulok, el akartam nyomni ilyen jellegű vágyaimat.

Gyorsan nekiláttam a takarításnak, s ahogy egyre ütemesebben serénykedtem, úgy feledkeztem meg mindenről, már dúdoltam is, hirtelen valóságos asszony lett belőlem, akinek legnagyobb gondja, hogy a háznál minden rendben legyen. Csak akkor riadtam fel újra, amikor véletlenül a tükörbe néztem, egy ronda pasiarc nézett vissza rám, meg kellett ráznom magamat: ébresztő! Ordítani akartam, de nem jött hang ki a torkomon, kaparni kezdtem karomat és szaladtam sóért, a fájdalom visszazökkentett a valóságba.

Egyszer meg arra mentem haza, hogy a cipőmben és ruhámban bil-

legette magát a tükör előtt. Mit csinálsz te itt? – kérdeztem. Olyan vagyok, mint te – válaszolta. Még hogy olyan, mint én! Nem szóltam semmit, de este elmeséltem az apjának. Az pedig nekiesett. Elővette a varrógépszíjat, nagyon elverte. Azt kiabálta, még az is jobb lett volna, ha anyád egy kutyát pottyant ide. Attól kezdve nem tudott a fiúval mit kezdeni, igyekezett tudomást sem venni róla.

3

Már rendbe raktam a konyhát, bekészítettem a mosnivalót, amikor kiabálás hallatszott a gyerekek szobájából. Kriszti és Zsolti minden pillanatot kihasználta a veszekedésre. Egyre kevesebb türelmem volt hozzájuk, bár szeretetem nem változott, mégis azt éreztem, metély időnként a jelenlétük.

– Na! Hülye vagy... hülye!

– Mi történik itt? – ordítottam rájuk. – Azt a hétszázát! Hagyjátok azonnal abba!

– Anyu hol van? – kérdezték megszeppenve.

– Uszodába ment, elfáradt a héten, most pihen egy kicsit. Szóval? Mit főztek? Van valami óhajotok, sóhajotok?

Gondolkodtak, majd kibökték.

– Tortát főzz, apu! – Kriszti nem véletlenül volt már hétévesen is gurulós, pocakos kislány, állandóan édeségen járt az esze.

– Hájpacni, hájpacni! – kezdte újra Zsolti.

– Apu szólj rá! Hülye! Hülye!

– Elég legyen! Ezzel telik el a szombat délelőtt? Itt ricsajoztok és hülyézitek egymást? Te nem szégyelled magadat? – fordultam a fiamhoz. – Miért gúnyolod a húgodat? Neked kellene védelmezni, ha mások csúfolják, közben te bántod a legtöbbet. Így viselkedik az igazi férfi?

Amikor kiejtettem az utolsó mondatot, hirtelen görcsbe rándult a gyomrom, kirohantam, a magamra zárt fürdőszoba linóleumpadlójának közepén kucorogva próbáltam lecsillapodni. Férfiatlan? Úgy éreztem, húsevő bogarak rágnak megállás nélkül, nem hagynak védekezni, lassan már csak a csontjaim maradnak, de tükröképem akkor sem változik. Marnak, marnak, rohangálnak rajtam széles, szivacsos talpukkal, apró karmaikkal húszomba vájnak, nem is bánám, ha alakulnék, ha egyszer arra ébrednék, hogy a két lábam között nem fityeg semmi, mert jótékonyan lerágták. Akkor mosolyogva köszönném meg munkájukat.

Juj, de kell pisilni! Ki kell bírnom becsengetésig, akkor egyedül lehetek a vécében. Nem kell a fal mellé állnom, hogy lásák, úgy pisilek, mint ők. Utálok ezt! És utálok a sok fütyit is látni. Mint valami meztelen kukacok. Tök gusztustalan. Ha összeszorítom a lábam, hátha kibírom! Kibírom, kibírom, kibírom...

Mennyit erőlködtem, hogy igazán férfiasnak tűnjek! Ez a megfelelni akarás egyre inkább pokollá tette az életemet, minden egyes óra kettőnek tűnt. Esténként

halálosan fáradtan zuhantam ágyba, próbáltam a mindent elfedő alvásba menekülni, de még akkor is éreztem, testem hiénákkal párbajozik, teljesen esélytelenül valódi formájáért. Gyűlöltem tükörbe nézni, lassan legnagyobb ellenségeim közé tartoztak a tükrök, üvegfelületek, és minden olyan tárgy, amelyben láthattam magamat. Néha megnyugodtam, kocsmába mentem a kollégákkal sörözni, ültem a többiek között, de az járt eszemben: mit keresek én itt?

Legszívesebben rohantam volna haza főzni, mosni, takarítani, mert a férfi legyen férfi, a nő legyen nő, kandalló, család, gyerekek. Igen, odaadó lennék, igyekeznék mindent megtenni, mikor behunyt szemmel olysmire gondoltam, vágytam arra, pasi legyen mellettem, aki biztonságot ad, ám ha ráébredtem a valóságra, ismét kínlódássá vált a világom. A megválaszolatlan kérdés, „akkor ki vagyok én?”, napról napra mélyebbre égette magát tudatomban, agyamat izzó abroncsként szorította őrjítő fájdalmat okozva.

– Na, ha béke van az olajfák alatt, gyertek, kész a reggeli! Azután ki kell valami király dolgot találni hétvégére! – próbáltam békülékeny lenni.

Amikor kirohantak a napsütéses konyhába, összeszorult szívvel néztem a két kis szeplős arcot. Igen, itt a bizonyíték, igazán férfi vagyok, és annak is kell maradnom, voltak ilyen világos pillanataim, de egyre ritkábban.

Volt egy olyan is, hogy moziba mentünk és pisilnie kellett. Apja el akarta vinni a férfivécébe, de nem ment vele. Mire a film véget ért, bepisilt. Ott, a mozi székében ülve. Na, akkor is nagyon elverte az uram. Látott már ön gyereket gyűlölködve nézni a szüleire? Még most is előttem az arca, már kilencéves volt, ahogy suhogott a varrógép szíja, nem sírt, csak összeszorította a száját és figyelte az apját. Szeméből süttött a gyűlölet.

4

„Igen, valami derék dolgot hétvégére”, mintacsaládhoz illőt, agyam ugyan mindenfelé kóválygott, de igyekeztem visszatéríteni a helyes útra, vezényelt a kötelesség. Talán a kirándulás jó ötlet, az erdő göcsörtös fáin nem tükrözik szemembe torz testemet, mint a város bármely szegletében fenyegető sokféle lehetőség, kirakatok, ablakok, éles tekintetek. A kora őszi verőfény is csábító, így azután el is dőlt a dolog: kirándulunk! Gyorsan hozzá láttam a főzéshez, a hagyma sercegett az olajban, az egész lakást betöltötte az illata. Máskor megnyugtatót a konyha bensőséges hangulata, de most túlságosan feszült voltam, nem sikerült felvennem a lelki és fizikai megtsitulás megfelelő ütemét. Halkan dúdolni kezdtem, így próbáltam elüldözni piócaként visszatérő, időnként szennyeknek hitt, mérgező gondolataimat.

Érik a szőlő, hajlik a vessző, bodor a levele, két szegény leány szántani menne, de nincsen kenyere... Szoprán, szoprán a hangom, így mondta az énekvezetője. Anyu, ha

most látna, azt gondolná, úgy vigyorgok, mint egy vadalma. Én meg közölném vele, csak úgy: szoprán a hangom, anyu! Úgy örülök, szoprános leszek! Ő nem örülne, tudom.

Hirtelen a csengő éles hangja röpített vissza a jelenbe.

– Jó reggelt!

A szomszéd ácsorgott az ajtóban.

– Szia, gyere gyorsan, odaég a hagymám! – rohantam a konyhába, elfeledkeztem a kötényről, arról, milyen röhejes látvány lehetek így.

– Mi a szöszmös, talán csak nem te főzöl? – csodálkozott rám nagy hanggal Géza.

Magas, sötét hajú, negyvenes, egyedül élő ember volt, három éve vált el a feleségétől, azóta lakik itt, és mindig új barátnőt lehet nála látni hónapról hónapra. Úgy tűnik, egy hónap az időintervallum, amit egy adott nő mellett kibír, időnként átjött hozzám beszélgetni, ilyenkor beszámolt az éppen aktuális kalandjáról. Talán ő is oka volt annak, hogy kibillentem amúgy is labilis egyensúlyomból, úgy hatott rám, ahogy nem kellett volna. Most is: megláttam, és torkomban éreztem a gombócot. Mellette időnként elfeledkeztem velem született kényeszerű álruhámról, máskor pedig még erőteljesebben éreztem azt a tisztátalanságot, amely hitem szerint körülengte lényemet, és amelytől magam is undorodtam.

– Úgy döntöttem, ma én leszek a főszakács, az aszszonynak pihenőnapot adtam. Nehéz hete volt, láttam rajta, hullafáradt – zavart voltam, éreztem, magyaráz-

kodnom kell, mintha valami hazugságon kaptak volna. Gyorsan megkavartam a hagymát, elkezdtem a húst felválni, pirospaprikát kevertem az olajba, sóztam, paradicsomot szeleteltem, köménymagot szórtam az edénybe, majd egy kevés vizet, és lassú tűzön hagytam a pörköltnek valót puhulni. Egy pillanatig még azon járt az eszem, mit hagytam ki belőle, végigsoroltam magamban a hozzávalókat. Ez alatt az idő alatt gesztusaim is megváltoztak, igazítottam rövidere vágott frizurámon, a köténybe töröltem kezeimet, úgy ültem le a vendéggel szemben, mint egy asszony, telve nőies lágysággal. Lehet, hogy érzékelt valami rendellenességet, de mindössze egy leheletnyi villanás volt az egész, nekem pedig csak a zavarom fokozódott.

– Te azután ragyogó férj vagy! Tudod, ki csinálná ezt? Hát nem sokan, az biztos! – nevetett nagyot Géza.

– Mindegy, én szeretem a házimunkát, nem lehetünk egyformák, nem lehet mindenki olyan macsó, mint te.

Ahogy ezt kimondtam, már a vágyakozó nő látta a jóképű férfit, szédültem és alig mertem megmozdulni.

– Nálam csak olyan nők jöhetnek szóba, akik férfit akarnak, és nem restellnek nők lenni, hidd el, a mai trend szerint egyre kevesebb az ilyen, annyira emancipáltak lettek manapság, lefárasztanak időnként. Azt gondolják, teljes az egyenlőség, mondjuk, szerintem így felvetni a dolgot nem is lehet. Már csak ha a genetikát figyelembe vesszük, akkor sem.

– A genetikát? – gondolkodtam el. – Igen, a genetika valóban nagy úr. Egy pohár sör?

– Jöhet!

Mindegy, mit gondol! Az én gyerekem beteg. Nem mással, az agyával van baj. Tudom én ezt. Egyszer nagy örömmel jött haza az iskolából, hogy szoprános lesz az énekarban. Megkérdeztem tőle, hányan vannak fiúk szopránosok. Azt válaszolta, csak ő egyedül. Ennek örülnöm kellett volna? Az apjának el sem mondtam.

5

Sokáig beszélgettem a szomszédal, beszámolt legújabb kapcsolatáról, valójában igazán cinikusan kezelte a nőügyeit.

– Annyira ragaszkodik, már szinte ellenszenves. Tegnap este jött, az előbb tudtam kirakni, nagy nehezen – panaszkodott álszent módon.

– Örülj neki, a nők kedvence vagy és kész! Mi ebben a rossz?

Néha egy-egy villanásnyira, időről időre elfeledkezem szerepemről, ilyenkor flörtöltem mozdulataimmal. Szerencsére Géza nem értett a testbeszédhez, semmit nem vett észre az egészből.

– Na persze, csak ne lennének olyan fárasztóak. Mindegyik azt hiszi, attól a pillanattól kezdve, amikor beteszi lakásomba a lábát, örökre szól. Ha nem kapaszkodnának ennyire, talán a viszolygásom is eltűnne, bár ki tudja.

– Ez alatt mit értesz?

– Rögtön rendezkedni akarnak, gondoskodni. Ez például tegnap este bekészítette a szennyesemet a mosógépbe, elmagyarázta, hogyan mossak, teregessek. Normális dolog szerinted egy első együtt töltött éjszakánál?

– Miért nem örülsz inkább? A férfiak szeretik, ha egy nő odafigyel rájuk.

– Az igaz, de nem mindegy, hogy ki, és nem feltétlenül az első este. Nem veszik észre, hogy csak magukat alázzák meg – csóválta a fejét nevetve –, tisztára huzatosak, semmi tartás nincs bennük.

Ahogy beszélt, ahogy nevetett, bennem a szokatlan érzések szinte gát nélkül indultak útjukra. Tetszett ez a férfi, igazi kihívás az ilyen beképzelt macsó, mellette valóban nőnek érezheti magát a nő, gondoltam. Lehet cicás, kényeskedős, elesett, akivel törődni kell. Igen, valami ilyesmire vágnék, ülnék egy habos hálóingben az ágyon, Géza pedig hozza a pohár pezsgőt. Nevettem magamban. Közben a konyhát belengte a pörkölt illata. Lassan dél felé járt az idő. A gyerekek már régen lent játszottak a téren, minden percben megérkezhet Ági is.

– Na, már csak a tésztát kell kifőznöm és kész az ebéd. Van itt szarvacska, spagetti, melyik a jobb? – tettem fel a költői kérdést, gyorsan felpattantam az asztal mellől, visszatérve az álmok mezejéről. Ezért majd megint os-

torozni kell magamat! Még hogy én meg Géza, nem más ez, mint az utóbbi időm egyik idiótasága.

– Mondanám a nokedlit, az az igazi, de jobban jársz, ha valamilyen száraztésztát főzöl ki, mégiscsak egyszerűbb. Nem kell nagyon elkényeztetni az asszonyt.

– Igazad van, nokedli lesz! Azt az egész család szereti.

Gyorsan elővettem egy tálát a készítéshez. Leütöttem a tojást, kettőt is, vizet engedtem hozzá, sót raktam bele, liszttel elkevertem, mint egy igazi háziasszony, akartam, hogy ügyesnek lásson.

– Mi a szöszmös, honnan tudsz te ilyesmit? – csodálkozott rám.

– Gyerekkoromban besegítettem anyámnak a főzésben.

Kacéran pislogtam, gesztikuláltam, Géza pedig, ugyan felszínesen figyelt rám, most mégis észrevette a férfitől szokatlan jelzéseket.

– Idefigyelj, Balázs, mit nézel olyan furcsán? Valami bibi van, banyek? – csodálkozott rám ingerülten.

– Dehogysis, csak az jutott eszembe, ha nő lennék, ilyen férfit keresnék, mint te – kacérkodtam ösztönösen ismét.

Nem szakadt le a mennyezet, csak az arca lett szederjes, azt hittem, rögtön megüti a guta.

– Na, állítsd csak le magadat, öreg! Mi az, hogy ha nő lennél? Történt valami, hogy ilyen baromságokat mondasz? Nincs rendben valami Ágival?

– Minden rendben van, csak néha arra gondolok, mi lenne, ha nőnek születtem volna.

Reggel, amikor felébredtem, még éreztem az esti fürdéstől illatos hálóing melengető puhaságát. Csak amikor a fürdőszobában a tükörrre esett a tekintetem, észleltem a csikos pizsamát. Mi ez rajtam? Talán csak nem rab vagyok? Ez volt az első gondolatom. Ahogy leültem a vécére pisilni, bekattant az is, hogy nekem nem is ülve kellene. Mit szólna ehhez anyu? Csak csettintene, tudom: „Nem vagy te teljesen komplett, gyerekem!” „De az vagyok, anyu – válaszolnám –, nekem úgy kell, ahogy neked!”

Mosolyogtam, és szívesen előrehajoltam volna az asztal fölött, hogy a kivágott pólóm dekoltázsában cickóimat megvillantsam egy pillanatra. De a pólóm nem volt kivágott, és nem voltak duzzadó cicijeim sem.

És itt van azután a pisilés! Hiába mondtam neki, ne üljön a vécére, a fiúk nem úgy szoktak. Kamaszkorában is észrevettem, csak úgy pisilt. Ülve!

6

– Mi? Nőnek születettél volna? Szerintem te bolond vagy! Nincs elég bajod a jelek szerint! Vagy ez csak valami hülye humor?

– Mondjuk, ha nő lennék, most ücsörögnél itt? – kíváncsian vártam a választ.

– Nem ücsörögnék itt, mert akkor a férjeddal barátkoznék. Maradjunk csak a jelennél, szóval nagy nehe-

zen kiraktam ezt a Szilvit ma reggel, de délután vissza akar jönni. Nem is értem, miért nem veszi magát észre.

– Gondolom, nem voltál egyértelmű.

– Na igen, ez is lehetséges, bár csak udvarias akartam lenni. Ezek a tyúkók mindent félreértenek. – Már arra gondolt, délután autóverseny, és ezt nem tudja majd szokás szerint, egy-két üveg sör társaságában nyugalmasan végignézni. – Mi lenne, ha nem nyitnék ajtót, amikor jön? – morfondírozott.

– Ne nyiss, ha nem akarsz.

Örültem a kedvetlenségének.

Közben elkészült az ebéd, a gyerekek is felcsörtettek a térről.

– Apa, kész a kaja? Nagyon éhes vagyok!

– Kész bizony, de még nem ebédelünk, megvárjuk anyut. Menjetekezetet mosni, rendesen csutakoljátok meg magatokat!

– Apu ne, mi éhen halunk! Mikor jön anyu?

– Jön mindjárt. Ki fogjátok bírni, és együtt ülünk az asztalhoz! Punktum! Legalább hétvégén figyeljünk erre!

Kezdtém dühös lenni, bár nem a gyerekekre, inkább saját magamra. Szégyelltem Géza előtt az előbbi viselkedésemet. Elfáradtam. A kiosztott szerep és a valóság ismét hideg fuvallatként csapott meg. Kilátástalannak tűnt minden. Vonszoltam magamat előre a napokkal, azzal a tudattal, hogy ennek a megnevezhetetlen gyötrelmemnek sosem lesz vége.

– Megyek én is, nem zavarok tovább, ebédeljtek csak, jó étvágyat! – szedelőzködött Géza.

– Nem zavarasz. Figyelj, mi lenne, ha átmennék hozzád, együtt néznénk meg az autóversenyt? – kérdeztem egy hirtelen ötlettől vezérelve. Teljes belsőm remegve várta a választ.

– Nem is rossz ötlet, gyere, elsörözünk! Ennek a nőnek pedig megmondom, vendégem lesz, még hazudnom sem kell. – Látszott, megoldotta a problémáját.

– Akkor ezt megbeszéltük, szomszéd!

Szinte szédültem a lehetőségtől és a félelemtől. Elindultam valamerre, de hogy a mélységek milyen bugyrát érintem meg ezen az úton, azt el sem tudtam képzelni.

– Háromkor várlak. Viszlát!

Nevetve indult haza a férfi, aki egyre inkább beborította gondolataim nagy részét. Sokáig szaglásztam utána, próbáltam fanyar illatát emlékeimben rögzíteni. Bizsergett a testem.

Amikor becsuktam mögötte az ajtót, leroskadtam az étkezőasztal mellé. Egy pillanatig teljesen kikapcsoltam, egyszerre voltam boldog és elkeseredett. Bekattant egy érzés: mi van, ha anyunak van igaza, lehet, hogy az agyammal van valami baj, valóban nem vagyok normális? Mi feszíti a testem szanaszét?

Néha úgy érzem, hogy hiányzik innen előlről, fentről valami.

Ezzel szemben itt elől, félig lent, középen több van, mint kel-

lene. Valami hibádzik. Azt sem értem teljesen, hogy nekem miért nem kell tampont használnom, illetve ha kellene, hova tenném? Valami nem stimmel, egyre határozottabban érzem. A testem nem olyan, mint amilyennek lennie kellene!

Néha torokszorítóan fáj az élet, olyan lettem, mint egy nyomorék, szárny nélküli madár, repülnék, de nem tudok.

– Apa, mi van? – rángatta meg karomat Kriszti.

Felriadtam, az arcom visszanyerte megszokott vonásait.

– Hadd nézzem, megmosakodtál már? – kiabáltam türelmetlenül a gyerekekre.

Megijedt szigorú hangomtól, amely pattogott, mint az ostor. Nem is neki szólt, magamat akartam ostorozni. De bűnhődjenek az ártatlanok is, ne csak én.

– Na, semmi baj! – simogattam meg fejét, szinte erőszakkal lággyá feszítve kezemet, hangom visszanyerte megszokott gyengédségét.

Mi történik velem? Mi az, ami nem hagy nyugodtan élni? Mi tetszhet nekem egy másik férfiban? Nem vagyok én homokos! Tele volt fájdalommal a lelkem, úgy éreztem magamat, mintha szerepet játszanék, és egyre fáradtabban rovom a kijelölt utat.

Na és amikor a mellét hiányolta? Nézegette magát a tükörben, csipkedte a mellbimbóját, hátha nőni kezd. Mondtam én neki, a fiúknak nincs mellük, de hiába. Sírni kezdett, hogy neki kell. Mindig ilyen hülyeségeken járt az esze. Néha teljesen belefáradtam a furcsaságai-

ba. Az apja ezért is csak megoverte volna, de nem mondtam el neki. Szégyellte a fiát.

7

– Hát ez nagyon jó volt, köszönöm! – nyújtózott Ági, mint egy kielégült macska, az asztaltól felállva. – Ledőlök egy kicsit, majd utána elmosogatok. Te is pihenj egyet, édesem!

– Feküdj csak, én átmegegyek Gézához autóversenyt nézni.

Hangom erőltetett kedvessége nem tűnt fel a magától teljesen eltelt nőnek. Végtelenül idegesített a szabadsága, amely szinte hivalkodóan csapódott felém. Így irigyelhetik a rabok börtöneik órét, így is gyűlölhetik őket, az ártatlanokat, a gondolatfoszlány mérgezett folyamatosan.

– Jól teszitek! Legalább itthon csend lesz, nem lazítottam ma még eleget, szükségem van a délutánra is, jó, ez csak vicc volt – nevetett –, ti pedig tanultok, ugye? Holnap kirándulás, nem lesz rá idő! – fordult a gyerekekhez.

Így azután mindenkinek megvolt a délutáni elfoglaltsága. Hozzáláttam a készülődéshez.

Lezuhanyoztam, hajam mostam, borotválkoztam, rendbe tettem a körmeimet. Az első randevú teljes izgalmával készülődtem. Hiába riadtam fel időnként valóságos nyomoromra, elkábított a lehetőség varázsa,

vágytam átmenni a szomszédhoz, ha rá gondoltam, boldog izgalom töltötte be torz lényemet, mert torz volt, ezt fájdalmasan juttatta eszembe minden éber pillanatot.

Két pasi, autóverseny és sör. Teljesen természetes lehetne a dolog, mégis tele voltam várakozással, talán flörtölhetek kicsit, kacéran nézegethetem a másikat, csábosan keresztbe tehetem a lábamat, tiszta izgalom. Nők készülhetnek ilyen gondolatokkal randevúra, alig várják, hogy játszhassanak a férfival, megnyalják a szájuk szélét, simogatják magukat, igazgatják a hajukat, lehetne sorolni a csábító flört kellékeit. De mit akarhatok én egy másik férfitől? Miért vágyom minderre és hiszem, hogy így jól fogom érezni magamat?

Most már tudom pontosan! Nem nőnek a melleim, semmi sem zsibbad itt fönt! Te jó ég, én milyen leszek? Anyu, nekem nem nőnek a melleim, szerintem ez nem természetes! Mondjam neki ezt? És akkor mit válaszolna? Ugyan, fiam, te nem vagy komplett, mitől is nőnének egy férfinak! Akkor én mondjam azt, hogy nem vagyok férfi? Segítség, ez itt valami tévedés!

Amikor a kopott lépcsőházi folyosón végigmentem a szomszéd ajtajáig, még a mozgásom is megváltozott, mintha magas sarkú cipőben billegtem volna, riszáltam a csípőmet. Szerencsére nem látta senki, így teljesen fel szabadultan lépegethettem.

– Szia, tegyük be az üvegeket a hűtőbe, vagy hideg? – fogadott örömmel Géza.

– Onnan vettem ki.
 – Szuper! Ne nézz szét, nincs asszony a háznál, ez meg is látszik. Gondolom, te sem akarsz helyetted rendet rakni...

– Ha akarod, szívesen besegítek, tudod, házimunkamániás vagyok – kaptam a hirtelen lehetőségen.

– Dehogyan, csak vicceltem. Itt a fotelben jó lesz?
 – Nagy adag ruhaneműt rámolt el gyorsan, hogy szabaddá tegye a helyet.

– Persze. És te?

– Majd az ágy szélére telepszem.

Az apró szobában szinte mozogni sem lehetett, a tettet nagy franciaágy, egy fotel, parányi asztalka és a tévé foglalta el. Semmi lakályosság nincs ebben a helyiségben, egyedül valami futóvirágféle oldotta a barátságatlan kopárságot.

Úgy igyekeztem a fotelben elhelyezkedni, hogy figyelni tudjam. Tetszett a férfias kisugárzása, vaskos keze, melyet igazán erőteljessé varázsoltak a kézfejt borító szőrszálak. Hirtelen lenéztem saját vékony, finom, szinte nőies kezeimre, és arra gondoltam, elveszne a másikéban. Alig láttam a versenyből valamit. Egész idő alatt játszottam a gondolattal, hogy most nem férfiként ülök itt, hanem igazi nőként a macsó pasi közelében. Az álruhám alatt sejthető valódi lényem most, hogy nem figyeltek annyira, előreosont, helyet követelt magának.

– Tölthetek, Gézám? – elkezdtem a gondoskodást is.
 – Hagyd csak, majd én!
 – De neked nehezebb feltápászkodni – már öntöttem is a sört. – Hogy szereted? Habbal vagy anélkül? – lestem rá.

– Habbal, ha már így kényeztetesz.

– Szerinted ez kényeztetés? – próbáltam ismét kicsit kacérkodni.

Úgy egyáltalán, Gézával szemben mindig kizökken-tem a valóságból, nem volt ez tudatos, csak a vágy győzelme a lehetőség felett.

– Egészségedre! Isten-isten! Na, figyeljünk, innen már izgalmas! – és felhangosította a tévét.

Utálta a fütyijét is már kicsi gyerekkorában. Egyszer azt kérdezte, le lehetne-e vágni, mert őt zavarja. Ekkor az apja megint elővette. Ütötte a szíjjal és ordított: „Mi kellene neked, te isten csapása? Kiverem belőled a hülyeséget, ezt ígérem!” Az volt a furcsa a dologban, hogy nem sírt, a száját összeszorította és hallgatott. Sajnáltam is, de az uramat is megértettem.

8

A verseny már legalább félórája ment, Géza figyelmét lekötötte az éppen kereket cserélő Fisichella és a világbajnokjelölt McLaren hajrája. Én csak néha pillantottam a tévére, inkább az ő feszült arcát próbáltam megörökíteni. Időnként belefeledkeztem, zsibbadtam a gyönyörűségtől, attól a vonzalomtól, amely egyre erősebben

uralta érzékszerveimnek pillanatnyi állapotát. A nap belopakodó erőtlen sugara is mintha segített volna az érzékiség szárnyain röpködni, épp csak annyira tette ragyogóvá a barátságtalan szobát, amennyire szükség volt az illúzió felébredéséhez a szépséghez vezető úton.

Szeretném, ha puncim lenne és cicim! Akkor nem gatyát kellene felvennem, hanem bugyit, az illene hozzám. És azt is szeretném, ha menstruálnék, úgy, mint minden normális lány! És melltartót is szeretnék, meg valami szoknyafélét, és papucscipőt, olyan balerinát. Igazi nő lehetnék, ha anyu engedné, meg ha nem lógna itt a lábam között ez a cafat!

Géza hirtelen megérezte a hang nélküli pezsgést, úgy zöckent ki a feszült érdeklődés nyugalmas meditálásából, mintha valami éles csengettyűszó robbant volna dobhártyája kellős közepén.

– Mi az, te nem figyeled a versenyt? Nem érdekel? – meredt rám csodálkozva.

Felriadtam a mélézásból, de arcvonásaim még egy darabig az áruló szerepkörét játszották, hiába próbáltam gyorsan rendbe szedni szanaszét lágyuló, apró ráncaimat.

– De, csak elgondolkodtam egy kicsit.

Érezte a dühöt lassan torka felé kúszni.

„Kellott nekem idehívni”, gondolta magában. Most, ha egyedül lenne, nem zavarná senki, sörözgetne, és figyelhetne nyugalomban, itt van azonban a zavaró tényező, én.

– Akkor miért nem a képernyőt figyeled? Mit bámulsz folyton engem? Valami nem stimmel? – kérdezte olyan kemény hangon, hogy teljesen felébredtem, fájdalom vert fészket parányi madár gyanánt elmémben.

– Mondanék én neked valamit, mint egy jó barát, egy olyan embernek, akinek szeretete fontos számomra, de ne haragudj meg érte!

Tudtam, esztelenség, amit teszek, közlési kényszerem mégis legyőzött minden szokást bennem, szédültem, zsibbadtam, de beszélnem kellett.

– Nyögd ki! – már tudhatta, a nyugalmas tévzésnek a mai délutánon lóttek.

– Fura gondolataim vannak veled kapcsolatban. Te férfi vagy, én pedig valaki, akinek nagyon tetszel.

Géza mintha rosszul hallotta volna szokatlan szavaimat.

– Mi van? Ki vagy te és ki vagyok én?

Agyát kemény düh borította el, alig kapott levegőt, be kellene húzni egyet ennek a hülye buzinak! Én pedig folytattam, ki akartam adni magamból az egész lényemet már jó ideje rágcsálók tömkelegét.

– Ha téged látlak, első pillanatban nőnek képzelem magamat, a következő pillanatban pedig úgy érzem, nő vagyok, nem tudok a társaságodban férfiként viselkedni. Nem tudom, ki volt előbb, én a nő, vagy csak a nőies gondolataim, csak a gondolataim nőiesek vagy én magam vagyok nő.

Láttam rajta, hogy szinte sokkos állapotba került, pár pillanat múlva azonban lassan felemelkedett, és egy görcsös mozdulattal a képembe vágott.

– Na, húzz el innen, te köcsög, de gyorsan! – ordított lila fejjel.

Eleredt az orrom vére, igyekeztem kifelé, közben éreztem, ahogy felém rúg. A rúgásnak a szele érintett meg, sikerült elugranom, ekkor már zokogtam. A könnyem, a vér, a takony arcomat gusztustalanná maszatolta.

– Seggfej! – hallottam még, ahogy utánam kiált. – Seggfej! Lehet, hogy egy csökött szülemény vagyok, de a nőket szeretem, tóled, a te fajtádtól jojózik a gyomrom, banyek!

Nem érezhetem magamat nőnek, én férfi vagyok, és most ezt fájdalmasan tudomásomra is hozták. Még egy ilyen megalázó, gyűlöletes megnyilvánulás a személyem ellen, és meg kell halnom! Nem élhetek szégyenszemre tovább.

Az öltöztetésével is mindig gond volt. A nadrágot úgy kellett ráerőltetnem. Akkor nyugodott meg, amikor valami virágfélét hímeztem a farmerjára. Öltönyt egyszer tudtam ráerőszakolni, a ballagására. Megvert vele a sors, bár az is lehet, csak büntet valamiért.

9

Szerencsére Ági még aludt, a gyerekek pedig a szobájukban tanultak, senki nem látta elkeseredettséget. Bezárkóztam a fürdőszobába, eltelhetett egy félóra

is, mikorra rendbe tettem magamat, és sikerült összerelnem arcomra a megszokott vonásokat. Már senki nem vehette észre belső zűrzavarom egyetlen áruló jelét sem. Ismételtettem magamban, mint egy mantrát: férfi vagyok, úgy is kell viselkednem, majd csak legyőzöm nőies gondolataimat. A másnapi kiránduláson valóban az voltam. A Pilisbe mentünk egy rövidebb túrázásra, de sikerült eltévednünk.

– Apu, szerintem mi már jártunk erre! – kiabált hátra Zsolti.

Ő vezette a csapatot, a pocakját nehezen cipelő Kriszti pedig zárta.

– Ne hülyéskedj, bár lehet, hogy igazad van – néztem körül.

– Még csak az hiányzik, hogy itt körözzünk, mint a vadlibák, én már alig érzem a lábamat – próbálta elhelyezni magát Ági egy kidőlt fa törzsén.

Új cipője volt, az eredmény hólyag hólyag hátán, hiába intettük, hogy legalább váltócipőt hozzon. „Nem, mert ez nagyon kényelmes”, de az új lábbelik törvényszerűsége nála is működött. Alattomos módon örültem neki, így legalább magával volt elfoglalva, nem fárasztott beszélgetéssel, gondolataim szabadon csaponghattak. Az elhatározás, hogy igyekszem viselkedésemet mederben tartani, óriási belső harcok, vívódások özönét zúdította rám. Amikor azt mondtam magamban, férfi vagyok, sírás fojtogatott, szívem szerint ordítottam, törtem-zúztam

volna, éreztem a hazugság lélekromboló erejét. Voltak pillanataim, amikor az örület határán bolyongtam, és emberfeletti önuralomba került viselkedésemet a láthatónak megfelelő mederben tartani. Karomon lévő sebeimből lassan csordogált a meleg vér, éreztem, mégis muszáj volt rendre belemarnom, hogy visszatérjek a valóságba.

Éliás-Tóbiás, egy tál dödölle, ettél belőle, kertbe mentek a tyúkók, mind megették a magot... én akarom a gombócot megcsinálni anyu, megígérted! Hallod? Hallod? Sütni, főzni akarok!!! Persze, te úgy gondolod, azt egy férfinak nem kell. De ki mondta neked, hogy én férfi akarok lenni? Azt csak te akarod anyu! Csak te akarod!

Valóban eltévedtünk.

– Hátha van valamiféle turistajelzés. Lát valaki ilyesmit?

A kérdés költői volt, mert olyan azután nem létezett sem közel, sem távol. Talán már régen letértünk a jelzett útról. Elővettem összes tudományomat, ami az adott helyzetben hasznosítható volt, megnéztem a fák mohás oldalát, hogy legalább a térképet megfelelően betájéltam. A gyerekek kíváncsian figyeltek, Ági pedig lehunytt szemmel próbált lábába erőt gyűjteni, neki nem volt mindegy, mennyi út áll még előttünk, minden egyes lépése valódi kinszenvedésnek tűnt.

– Biztos ez a legrövidebb? Azt találjátok meg, vagy én itt maradok! Nincs olyan isten, hogy én találomra továbbmenjek! – kiabált már majdnem sírva.

– Ez lesz az, nyugi-nyugi!

Nagy nehezen feltápáskodott a mohás fatörzsről, sántikálva utánunk indult. Rövid időn belül rátaláltunk a helyes útra, hamarosan már a buszon ültünk, az aszszony kivételével mindannyian élveztük a napot.

A nap végére még én is el tudtam söpörni mérgező gondolataimat – akkor még úgy hittem, örökre.

Hétfőn azonban egy fehérneműüzlet kirakatában gyönyörű melltartókat, bugyikat pillantottam meg. Ácsorogtam előtte, majd összeszedtem minden bátorságomat, bementem a boltba. Sokáig nézegettem, nem mertem megszólalni, úgy éreztem, látnak rajtam mindent.

– Segíthetek? – nézett rám fürkészve az egyik eladó.

– Tangabugyit, melltartót szeretnék, meg harisnya-tartót, valamilyen együtttest.

Mintha mutáltam volna, az izgatottság szinte elvette a hangomat. „Zokni vagyok, tudom én, na és? Mit bámulnak?“, kérdeztem magamban, de szerencsére megtaláltam a helyzethez illő szavakat.

– A méretet tudja?

– A feleségemnek lesz, nagyjából olyan széles, mint én.

– Akkor betájéltuk, ha nem lesz jó, be lehet cserélni. Színben van valami elképzelése?

– Szexis legyen, talán piros vagy fekete.

– Itt van ez, ugyan mintás, de fekete alapon ezek az apró piros virágok igazán szépek. Hogy tetszik?

Gondolkodtam kicsit, majd eldöntöttem:

– Igen, ez jó lesz.

Megfeledeztem a körülöttem zsvivajgó világról, már csak arra gondoltam, nő lehetek, igazán szexi fehérneműben, csinos, fehérbőrű, szép cicikkel. Elképzeltem, ahogyan kitömöm a melltartót, leragasztom a lábam közötti csökevényt.

És főzni is szeretett. Csak a nőies dolgok érdekelték. Ha lánynak születik, akár büszke is lehettem volna rá. De így? Csak szégyenkeztem. Nem így neveltük, mégis, semmi nem hatott rá, csak ideig-óráig. Hülye volt, tudtuk jól. De mégis, az én fiam.

10

És ez így ment végig: hol volt erőm, hol nem, voltak pillanatok, amikor nőnek hittem magamat. Ilyen önfeledt pillanat volt az is, mikor a fehéreneműt hazavittem, gyönyörködtem benne. Miközben fel akartam próbálni, csengettek, gyorsan eldugtam, úgy nyitottam ajtót, mint akit rajtakaptak, még csak a pokol szélén voltam.

– Szia, drágám!

– Hát te? Nincs kulcsod? – néztem dühödten Ágira, aki fakó arccal, fáradtan dőlt a falnak.

– Nem vagyok jól. – Már össze is roskadt, épp az utolsó pillanatban kaptam el.

– Gyere, feküdj le, kihívom az orvost.

Hangomban semmi gyengédség nem volt, nem éreztem közösséget vele. A szoba levegője áporodott volt,

barátságatlanság lengedezett benne, ráéreztem erre ő is, a magányosság eddig ismeretlen érdessége hirtelen megérintette. Bebújt a takaró alá, igyekezett kicsire kucorodni, mint aki bújik az idegen helyen, felesleges, zavaró tényező. Nem sajnáltam, akadály volt nekem, semmi egyéb, bár meglehet, az ilyen gondolataimért fizetek, ezért rágja lelkemet az elmúlás. A tudat – hogy valójában nem is létezem, hisz nem ismer senki, akit látnak, hallanak, nem én vagyok –, hiába igyekszem kibújni, mint langyos márciusi napon a hóvirág, mérgez, mérgez, mérgez.

– Tüdőgyulladás van, asszonyom. Erős antibiotikumot írok fel, nagyon figyeljen oda a szedésére, feküdjön és igyon sok folyadékot. Ezzel nem lehet játszani, könnyen lehetnek szövődményei. Ha elfogyott a gyógyszer, röntgenre kell mennie.

Ági fáradtan bólított, visszabújt a paplan védelmező melegébe, vacogása erősödött, az őt körülvevő érzéketlenség ridegsége most mutatkozott meg teljes valójában. Nem tudtam mit tenni, amit lehetett, megtettem, teát főztem, kenyeret pirítottam, de hangom, leheletem csak hideget lövellt felé.

Este a gyerekek szobájában feküdtem le azzal a megjegyzéssel, hogy nem szeretném zavarni, valójában hozzáérni sem szerettem volna az éjszaka folyamán, undorodtam a bőre érintésétől, nézésétől, hangjától, természetellenes volt minden. Próbáltam erőlködni,

de nem ment, egyre kevésbé feleltem már meg nekik. Nekik, a szerencséseeknek.

Megint meg fog verni a szíjjal, tudom. Akkor sem megyek vele. Utálom a focit, a meccsek ricsaját, a durva bekiabálásokat. Azt is utálom, ahogy rám néz, szinte les. Valamit keres rajtam mindig, én pedig próbálnék igyekezni, de nem megy.

Az éjszaka csendjében hallgattam a gyerekek szuszogását, igyekeztem gondolataimat a családi idill elképzelt fészke felé irányítani, ám azok minduntalan Gézánál kötöttek ki. Mint egy kígyó, kivédhetetlenül font be atmoszférája, és uralkodott egyre inkább testemen, elmémben egyaránt. Ahogy süllyedtem az álom mélyére, a kígyó ölelő karokká változott, én pedig egyre gyengébben pihegtem halálos szorításában. Másnap tiszta fejjel ébredtem és megfogalmaztam a gyötrő álom letisztult tanulságát: valakinek meg kell halnia, vagy a nőnek, vagy a férfinak.

Egyszer az apja el akarta vinni meccsre, de nem ment vele. Akkor is kapott a szíjjal. Az uram úgy nézett rá, mint egy rakás szarra. Neki csak az volt. Nem tartotta a fiának. Időnként nekem esett, és azt ordította, miért nem inkább kutyát születtél, az legalább vigyázna a házra, ez meg csak viszi a pénzt.

11

A feleségem a napok múltával egyre rosszabbul lett, hiába az erős gyógyszer, a szigorú fekvés, kórház lett a vége. Ez idő alatt átvettem szerepét a család életében,

úgy gondoztam gyerekeinket, láttam el a háztartást, hogy egy nő sem tehetne különül, igazán elememben voltam. Elkezdtem egy újfajta játékot is, szabadságot vettem ki, és amikor a csend, a lakás négy fala vett csak körül, felpróbáltam új szerzeményeimet, bugyiban, kitömött melltartóban nézegettem magamat a tükörben, egy alkalommal kifestettem az arcomat is. Ezek a pillanatok boldoggá tettek, behunyt szemmel álmodoztam arról, hogy az vagyok, akinek érzem magamat. Egyre konkrétábban tudtam, a tükörből egy nőnek kellene visszanézni rám. Csak amikor vécébe mentem, lehúztam a bugyimat, lerángattam a ragasztószalagot, mellyel próbáltam leszorítani az ocsmány kinövést, fogott el a zokogás. A következő percekben újra ragasztó, szoros bugyi, és már el is határoztam, kipróbálom magamat az utcán is. Bevásároltam, szoknyát, lapos sarkú női cipőt, pulóvert a szomszédos áruházban. Így vergődtem napról napra, egyre világosabban éreztem, eddigi életem a vége felé közeledik, vagy így, vagy úgy, a régi módon nem tudok tovább élni.

Egy este, amikor a csöngetésre ajtót nyitottam, meglepődve láttam Gézát a folyosón ácsorogni.

- Hát te?
- Csak egy pillanatra zavarok.
- Nem zavarasz, gyere be! – invitáltam, jöllehet azok után, ahogy elváltunk, zavarba ejtő volt a megjelenése.
- Gondolkodtam rajtad, elmondom, mire jutottam.

– Hallgatom.

– Nem hittem volna, hogy életemben ilyen eseményben lesz részem, mármint megtetszem egy homokosnak.

Ahogy próbált a lényegre koncentrálni, egyre nehezebb volt megfelelő formába önteni a gondolatait.

– Nem hiszem, hogy nagyon pofátlanul viselkedtem veled.

– Azt én sem mondanám, ezért is vagyok itt. Nem haragszom, de a problémáid jóval túlmennek azon a határon, amit velem megbeszélhetsz. Más vagy, mint én, számomra visszataszító, de látom, milyen lelkiismeretesen gondozod a gyerekeket, az otthonotokat is mennyire rendben tartod.

– Aha!

– Na igen! Csak ennyit akartam mondani – fejezte be mondandóját, már indult is.

– Géza! – szóltam utána, az első meglepetésemből felocsúdva.

– Igen?

– Azért talán nem árt, ha tudod, én sem vagyok teljesen tisztában azzal, mi történik velem. Akaratomtól teljesen független a dolog, Ágival a házasságom valójában nem rossz, mégis úgy érzem, nem vagyok helyemen, nem az vagyok, akinek látszom, egyre mélyebben fészkelődik bennem ez a gondolat. Nehezen birkózom meg vele.

Nősüljek meg? Mi lenne, ha ordítanék, hogy nem tehetem? Egy nő nem nősülhet meg, és én az vagyok! Persze anyu

biztos valami idegszanatóriumban kötne ki. Felkelek reggel, és látom magamat mint csinos lányt az utcán, és akkor belenézek a tükörbe, szembenéz velem egy borostás pasiarc. Ordítani tudnék! Ez nem lehetek én! Vegye már észre valaki, vegye már észre valaki... itt egy szörnyű becsapás van! Nő létemre úgy nézek ki, mint egy férfi! Igen, nem élhetek így tovább! Nem élhetek így, anyu, értsd meg! Megfojt a testem előbb-utóbb. Forró vizet engedek a kádba és felvágom az ereimet. ...jaj... de... fáj... soha nem hittem volna, hogy a vér ennyire piros tud lenni, gyöny...örű... a színe... any...u... nem... él...he...tek... tovább! Ne... haragudj...

Az élet a szokásos mederben folyt tovább.

Mindaddig, amíg feleségem kórházban volt, elláttam a gyerekeket, időnként női ruhába bújtam, lementem az utcára. Senki nem ismert fel, hisz nemcsak a ruha, hanem mozgásom, egész lényem nőiességet sugárzott, kihívóan tekintettem a velem szemben közlekedő férfiakra, ilyenkor boldog voltam, nem számított, mit hisznek rólam, álomvilágban éltem.

Egyszer öngyilkos is lett. Felvágta az ereit. Én találtam meg, hát nem kívánom senkinek. Elvitték a kórházba, az uram meg csak ordított: Mit siratod? Nem látod, hogy hülye? Megmérgezi az életünket! Gyűlölte a fiát.

12

Egy hétfői, zűrzavaros napon éppen a gyerekekkel vásároltam a piacon, amikor rám köszöntek.

– Balázs, szia! Te vagy a beszerző? – kérdezte egy kellemes férfihang.

Hirtelen még két kiskölök termett ott az enyémekek mellett, ha ők nincsenek, nem ismerem meg a velem szemben mosolygó embert. Az egyik szülő, Kriszti osztályából, szeméből szokatlan kedvesség sugárzott felém.

– A feleségem kórházban van, így én vagyok kénytelen. És te? Sorstársak vagyunk?

– Nem mondanám, mi elváltunk, ők a héten nálam vannak megőrzésen – intett a zsvajozók felé.

– Igen?

Nem érdekelt különösebben Zsolt családi állapota, egyáltalán, mit is tudnék beszélni vele, de ő belekapaszkodott a kérdésbe.

– Megiszunk egy pofa sört?

– Ne haragudj, most nem, főznöm kell, és a kórházba megyek Ágihoz.

– Akkor, ha hazajöttél, csörögj rám, tegyük át a sörrözezt estére, itt van a telepen a „Kockás fülű nyúl”, a játszótértől száz méterre. Jólesne egyet dumálni, hét órákor lemegyek, gyere te is, hátha ketten könnyebben megváltjuk a világot.

– Nem olyan elképzelhetetlen, ha lesz egy kis időm, leszaladok.

Már zsongott a fejem a piacon, így igyekeztem gyorsan befejezni a vásárlást, megfőztem, Ágit is letudtam hamar a kórházban, délután hatkor készülődni kezdtem.

Megvették ezt a hülye öltönyt, de úgysem veszem fel többet. Lehet, az öreg megint előveszi a szíjat, és szét akar verni, akkor sem! Élnem kellene valahogy, de hogy?

„Készülődni”, ez a szó, és amit takart, olyan nevetség, mert miért is kellett a kocsmázáshoz lezuhanyoznom, tiszta alsót, pólót vennem, magam sem tudtam, mégis így történt, és a végén kellemes várakozással ültem le Zsolttal szemben. Egy férfi és én, jót tett a lelkiállapotomnak. Valódi játék a tűzzel, vagy próbálkozás a hínáros vízparton, hátha megtanulok úszni.

– Nagyon helyes, akkor most egy kicsit kirúgsz a hámból. Nincs az asszony, lehet egyet kocsmázni, igaz? – fogadott nevetve.

– Nem tőle függ, nem vagyok kocsmázós. Ez nem az én világom, nem erre vágyom – sóhajtottam egy nagyot.

– Nem-e? Mégis mire vágysz?

– Meglepődnél, ha elmondanám – mosolyogtam, miközben egyre felszabadultabb, egyre merészebb lettem. Ez a férfi, ha valami rendellenességet érzékel, nem fog pofán vágni, mint Géza.

– Na, bökd csak ki!

– Hagyjuk, inkább te mondd, mi volt a baj? Meguntad az asszonyt?

– Ő unt meg engem, és van még valami.

– Éspedig?

– Az elmúlt évek során rájöttem, a férfiakat kedvelem.

Nem szóltam rá semmit, ahogy felfogtam a szavakat maguk teljes valóságában, egyre zavartabb lettem, ezt éreztem én, a hasonszőrúséget.

– Hmm! – végül ennyit tudtam kinyögni.

– Ez van, barátom! – húzott egy nagyot a söréből.

– Miért mondod most ezt nekem?

– Nem tudom, motoszkál bennem egy olyan érzés, hogy te megérted.

– És attól nem tartasz, hogy elítéllek, itt hagylak vagy lebuzizlak?

– Te intelligens ember vagy, úgy hiszem, nem tennél ilyet.

Gondolkodva néztem rá: vajon miből hitte, hogy megértem? Ha láttam volna magamat kívülről, akkor nem merült volna fel bennem ilyen kérdés, hisz minden gesztusom, teljes testbeszédem nőről árulkodott.

– Nem is hiszed el, mennyire megértelek – néztem Zsolt szemébe, ő pedig hirtelen elkapta a tekintetemet, olyan erővel, hogy nem tudtam szabadulni tőle.

– Szóval a férfiakat szereted. Nem zavar téged? Mit gondolsz, miért akartam veled sörözni?

– Eddig nem gondoltam semmit, de most, hogy mondd, már más.

– Csak nem? „Te is fiam, Brutus?” – türelmetlenkedett.

– Mit mondjak? Én is kedvelem a férfiakat.

Felszabadultan nevettem. Annyira jó volt olyan társa-

ságban létezni, ahol úgy viselkedhetek, ahogy könnyű és igaz, boldogan repdesett a lelkem.

– Mi a szösz? Ezek szerint telitalálat?

– Hát lehet, hogy az vagyok.

Már éreztük mindketten, egy nyelven beszélünk.

Igen, ez kell nekem, nőnek lenni egy férfi mellett.

Ja, hogy az öltöny? Csak egyszer volt rajta. Hiába kapta az apjától, többet nem vette fel. Igen, akkor már tizenennyolc éves volt, de nem mert az uramnak nekimenni.

13

Ági pénteken jöhetett haza a kórházból, eldöntöttem, igyekszem meglepetést szerezni, kedvenc ételét, spenótot főzök bundás kenyérrel, alaposan kitakarítok, illatossá teszem a lakást, veszek egy csokor virágot. Mintha nyúzott, válságos lelkiállapotomat kipihentem volna, erőt éreztem ismét férfias szerepköröm viselésére. Fűlsértő csengetés ébresztett fel álmodozásomból.

– Este mozi? Lenne kedved? – hallottam Zsolt vidám hangját.

– Menjünk, most még szabad vagyok.

Ma este talán nő lehetek, szánkázott az öröm rajtam keresztül tetőtől talpig. Igen, azután pedig szigorúan vissza a férfiak birodalmába! Késő estére beszéltek meg a találkozózt, a gyerekek már aludtak. A készülődés izgalmának teljes fegyvertára ott zsibongott a levegőben, mint megannyi méhkirálynő, időnként véresre csipked-

ve lelkemet, hisz készülődésem nem illett a délelőtti nyugalmamhoz. Péniszemet, herémet igyekeztem szorosán lekötöni, szűk bugyi segítségével combjaim közé szorítani.

Uszodába megyünk a sulival, és nekem meglátják a fütyimet! Talán ha ragtapasszal leszorítanám, akkor nem dudorodna ki. A sebtapasz egész jó lenne... na, ne, anyuuu...! Én így akarom!

Most éreztem először valóban húsbavágóan, mennyire nem nekem való testrésszel áldott meg a sors. Mégis tele várakozással sminkeltem, körmöt festettem, csipesszel megigazítottam szemöldökömet, gyantáztam a lábam szárát, hónom alját, belebújtam az új ruhámba. Épp a hajamat igazgattam, amikor egy álmos hang riasztott meg.

– Apu, te vagy? Mit csinálsz? Félek! – Kriszti állt az ajtóban legörbült szájjal.

– Ne félj, kicsikém! Csak próbálok, színházat rendezünk a munkahelyemen, nekem női szerepem van, de ez meglepetés, ne beszélj róla senkinek! – válaszoltam zavartan.

– Lesz egy titkunk? – csillant fel a szeme.

– Igen, ez lesz a mi titkunk – ölbe kaptam, visszavittem az ágyába. – Álmodj szépet, álmodj tündérekkel!

Gondosan betakargattam, majd ringatni kezdtem. A gyerekszoba illata, a félhomály elkábított, ordítanom kellett volna. Miért, miért? Mi az, ami nem hagy nyu-

godtan élni? Gyorsan mormolni kezdtem: „Miatyánk, ki vagy a mennyekben, segíts, segíts, könyörgöm, mert nagyon fáj!” Egyszer valóban meg fogok örülni, vagy kutya lesz belőlem, vagy csak egy test a vérrel teli fürdőkádban, de most megráztam magamat, visszatértem a jelenbe, amely vonzott, mint egy kikerülhetetlen varázslat.

Sietősen indultam a randevúra. Zsolt nem ismert meg, amikor ráköszöntem, nagyot nézett.

– Hát te? Mi ez a maskara? Így jössz moziba?

– Persze! Miért, ehhez nem lenne kedved?

– Nem egészen. Én férfi vagyok, ugyebár, és arra is vágyom, bár nem a ruha teszi az embert. Vagy mégis? Hogy is állsz te ezzel a kérdéssel?

Nem tudtam, mit válaszoljak, éreztem, valami mellé ment, nem egy dologról beszélünk, én nő szeretnék lenni egy férfi mellett, ő pedig egy másik férfira vágyik. Úgy éreztem magamat, mint akit beteges dolgon csíptek rajta, szégyenkeztem, teljesen zavarodott voltam, nem kellek még a buziknak sem, ők is kizárnak, mert annyi sem vagyok, pária vagyok, nem ide való. Istenem, én csak élni szeretnék, úgy, ahogy nekem jó, nyíltan, nem szemlesütve, nem akarok többet, csak annyit, amennyi minden más embernek megadatott.

– Na, itt fejezzük be! Amit te szeretnél, nem biztos, hogy nálam találsz meg!

Ahogy ránéztem, éreztem erősödő ellenszenvét.

– A kur... – harapta el a káromkodást. – Sok sikert, seggfej!

Igyekeztem haza, annyira gondolataimba merülve, hogy észre sem vettem a lépteimet kísérő férfi tekinteteket, csak akkor eszméltem fel, amikor a kocsmajátóban álldogáló férfiak utánam füttyültek.

– Micsoda nő!

– Állj meg, kicsike!

Mosolyogva, lelassított lépésekkel imbolyogtam tovább a szokatlan, magas sarkú cipőben.

Ahogy távolodtam a randevú színhelyétől, egyre lazább és nőiesebb mozdulataim kívülről is igazi nővé varázsoltak. Büszkén sétáltam még egy darabig, minden egyes füttyöt, odaszólást boldogan gyűjtöttem be, igyekeztem agyamban az érzéseknek kitörölhetetlen helyet találni, ha máshogy nem lehet, legalább néha-néha titokban, „micsoda nő” lehessenek.

Egyszer pedig le akarta ragasztani a füttyijét. Hogy ne lássák, azt mondta. Szégyellte! Éppen akkor léptem a szobába, elvettem tőle a ragasztószalagot, visítózni kezdett. Ezt már muszáj volt az apjának elmondanom. Akkor este megint nagyon megverte, ő pedig nem sírt, csak vinnyogett. Szánalomra méltó volt. Nem tudtunk mit tenni.

14

Péntek délelőtt bementem a kórházba Ágiért. Örömmel bújt hozzám a taxiban, én pedig úgy húzó-

tam el tőle, mint akit egy skorpió csípett meg, fullánkja olyan volt, mint valami hányingert keltő, természetellenes intimitás.

– Mi van, nem tetszik valami? – kérdezte sértett hangon.

– Semmi! – rázkódtam meg hirtelen. – Fáradt vagyok, nem volt könnyű egyedül.

– Ezt csinálod már egy ideje! – simogatta meg arcomat, ismét a sivatagi vadállat marása, nem tehettem mást, elkaptam fejemet.

Csend ereszkedett közénk jeges szilánkjával.

– Ez aztán a tiszta lakás! És ez a virág az enyém? – felsejlett benne a hazaérkezők öröme. – Sokat dolgoztál? Mindegy, akkor is beszélünk kell, mert elegendem van ebből a színjátékból! Ha van valakid, mondd meg! Rendezzük az életünket, mielőtt szanaszét gurul minden, ami összekötött!

– Nincs senki, hidd el! Fáradt vagyok, jó, hogy itthon vagy már. Sokat dolgoztam, és aggódtam érted, de nem akarok bizonygatni semmit. Ha hiszed, ha nem, a te dolgod.

– Igen, tipikus férfimentalitás, ne faggassalak, mert te leszel az áldozat.

Nem reagáltam erre semmit, mert igaza volt, tudtam.

– Gyere, feküdj le! A hétvégét még fekvé kell töltened! – próbáltam kedveskedni, de éreztem, szavaim ri-

degen csengenek. Ideges, feszült voltam, szívem szerint törtem-zúztam volna, szinte gyűlöltem a nőt. Lehúztam a rolót, a nap sugarai halvány lehelettel törtek utat a redők között. Kellemes volt a tiszta lakás, a félhomály. Csak a hangom ne lett volna, amely csontig hatoló nyirkos fuvallatként járta át a hazatérés meghittségét.

– Idekészítem neked a teát, aludj nyugodtan! A kedvenc ebédedet főztem, spenót bundás kenyérral – próbáltam mosolyogni.

– És a gyerekek? Ők ezt nem eszik meg! – nézett rám.

– Nem is ezt kapják. Készítettem lecsót is.

– Tényleg sokat dolgozhattál.

Kezdett vidámabb lenni, gondolhatta, aki ennyire odafigyel, annak fontos lehet a másik. Ahogy körbenézett a lakáson, láthatta, erőn felüli munkát végeztem. A tiszta, illatos függönyök, a kitisztított padlószőnyeg, a ragyogóra fényesített szekrénysor mind arról árulkodtak, hogy ebben a lakásban tisztaságot kedvelő, gondos emberek élnek. Kényelmesen elhelyezkedett a frissen mosott, vasalt ágynemű puha redői alatt. Bennem pedig a rajtakapott csalók zavara egyre erőteljesebben követelte a helyét. Mindent hazugnak éreztem magam körül, nemcsak a létezésemet, hanem az egész környezetet, mind tárgyasult, mind személyes megjelenésében olyan volt, mint egy rothadó trágyadomb, a tetején velem, a fő rakással.

Ha most azt mondaná valaki, holnaptól hosszú, szőke hajam lesz, és a srácok szerint én vagyok a legszebb csaj a 2. B-ben, azt hinném, az álmok valóra válnak. Szőke, hosszú hajat szeretnék, kemény, hegyes ciciket, hogy a pólón keresztül szúrjanak a mellbimbóim. Mindenki azt gondolná, milyen gyönyörű, szexis kamaszlány! Mondanák az öregasszonyok anyunak: Gizike, nagyon szép lánya van, vigyázzon rá, mert a mai világban könnyű elkallódni! Anyu meg csak nevetne: ugyan, nekem lányom!? Hogyan is lehetne? Balázsom van nekem, kérem! És ha én Beáta akarnék lenni, nem is merném elmondani, mert rögtön sápítózni kezdene. Mintha én tehetnék róla! Nem Balázs, hanem Beáta, anyu! Vegye már észre valaki!

– Anyu, szia! – kiabált a két gyerek örömmel.

Jócskán elmúlt dél, amikor megérkeztek, Ági szinte mozdulatlanul aludta át az órákat.

– Mi újság, bogárkái? Jók voltak ezek a gyerekek? – ölelte őket örömmel magához.

– Azok voltunk, de hiányoztál! – hízelkedett Kriszti.

– Apu biztosan elkényeztetett benneteket, olyan nagyon nem is hiányozhattam – nevetett rájuk.

– Tudod, hogy apu farsangi bálba készül? Vagy valami színházosdira – gondolkodott el a kislány.

– Hogy? Mire készülsz? – fordult felém.

– Félreértett valamit ez a kis gömböc! – nevettem zavartan.

– De apu, hisz láttam a színházi ruhádat! – erősködött a gyerek.

– Kicsikém, csak álmodhattad az egészet. Milyen színházasdi lenne?

– De a munkahelyeden, apu!

– Valamit összekeverhetsz, valamilyen álmféléről beszélsz most, mert semmi ilyesmi nem történt.

– Te mondtad, hogy a mi titkunk!

– Na persze! Ha azt mondtam, hogy a mi titkunk, miért meséled el? Így lehetne rád titkot bízni?

Kriszti elkomolyodott, és elhallgatott. Persze, lehet, valóban csak álmodta az egészet, már ő is úgy gondolta. Zavart hangom hazugsággal vegyített színezete szerencsére nem tűnt fel.

A szomszédok gyakran kérdezték: „Mi van a gyerekekkel, Gizike? Olyan furcsa!” Egyszer azután az egyik konkrétan nekem szegezte a kérdést: „Lehet, hogy buzi a fia?” Majd a föld alá süllyedtem. Attól a pillanattól úgy éreztem, hogy megbélyegzett lettem. Itt az asszony, akinek buzi a fia!

15

Ági, hála a szerencsémnek, biztos volt abban, a gyerekek csak az egyik kiszínezett álmát mesélte el, így a téma lezárult. Indultam a konyhába, felszabadultan terítettem a késői ebédhez. Újra együtt a család, lélekben is visszabújtam a férfialsóba, trikóba, agyam egyik hátsó szegletébe igyekeztem véglegesen rejteni a szexi női fehérneműt és a hozzá kapcsolódó romboló lelki dolgokat. Azt gondoltam, ezek tesznek engem mássá, ha

ezekon túllépek, akkor visszatalálok teljes férfiúi valóságomba, csak azok a pillanatok ne lennének, amikor elgyengülök, és úgy ragaszkodom másik énemhez, mint kiirthatatlan pelyhes tetű a cserepes virágok zöldellő leveleihez. Ilyenkor erőteljes bennem az érzés, ebben a családban két nő van, kettő téblábol egymás mellett, időnként elkeveredve a sors által kirótt feladatokban.

Nem fogok megnősülni sosem, ezt eldöntöttem. Ha felakasztanak, akkor sem! Bár... végül is ez a lány tetszik egy kicsit. Csak a békeség kedvéért? Legyen! Ha ezután nyugalom lesz...

– Kész az ebéd, gyertek!

– Apu, mi ez a spenótillat? – gyanakodott Zsolti. – Tudod, hogy utáljuk!

– Nektek lecsó az ebéd. Na, irány gyorsan kezdet mosni!

– Muszáj ilyen ricsajt csapni? – lépett ki Ági, álmos szemeit dörzsölgetve.

– Ha fáradt vagy, neked beviszem.

– Dehogyan, jövök én, majd pihenek utána.

Jó volt együtt körbeülni az asztalt, és egy kicsit, ha rövid időre is, úgy hinni, minden rendben van, az utóbbi időben ritka pillanat volt az ilyen.

Másnap azonban megtört a varázs. Délelőtt Ági keresett valami ruhafélét, miközben a szekrény egyik sarkában gondosan összehajtogatott női ruhára bukkant. A ruha mellett fehérnemű, külön papírba csomagolva,

benne illatos szappan. Gyengeség lepte el testét, lába ujjja hegyétől a feje búbjáig jóleső izgalommal telített borzongás futott végig rajta. Mégis szeretem őt, és úgy látszik, valami érzéki meglepetésre készülök, mi mást is jelenthetne ez a gyönyörű tangabugyi, a harisnyatartó és a hozzájuk való melltartó?

A következő pillanatban az ösztönös kérdésre már teljesen ellentétes választ adott, így görcsbe rándult gyomorral, félelemmel eltelve várt haza. Mert mi van akkor, ha ez az eldugott csoda nem rá vár, hanem talán másik nőre? Akkor meglenne a magyarázat arra a titkos kérdésére is, miért igyekszem kerülni egyre feltűnőbbben az intim együttlétet.

Nagy nehezen megnősült. Szerencsére viszonylag korán. Az apja még így sem bírta idegekkel. Keresztülnézett rajta, nem szólt hozzá már az utolsó időben egyáltalán. Lett két unokám is. Egy kislány és egy kislány. Úgy látszik, a fiam hazatalált. Nagy megkönnyebbülés, talán majd az uram is megnyugszik.

16

Teltek a napok, Ági újra dolgozni kezdett, a ruhák pedig még mindig, mint akváriumban a színes halak, némán várták sorsukat a szekrényben. Nem tettem róla említést, az asszony sem szólt.

Végül mégis elillant a türelme, kész tények elé állított. Kirakta a szobában, gondosan az ágyra terítve, s újságpapírból kivágott hatalmas kérdőjelet rakott a ku-

pac közepére. Még reménykedett, ezt az érzést próbálta valamilyen formában tartósítani a humoros kérdőjel. Amikor beléptem, egy pillanatra megmerevedtem, de olyan érzés kerített hatalmába, amelynek örültem is. Döntött a sors helyettem, nyílt lapokat várt tőlem a kavargó élet.

– Látom, megtaláltad.

– A kurvádé? – majd szétvette a düh.

– Nem, nincs senkim. Az enyém.

– Mi? A tied? Megmagyaráznád? Ne nézz teljesen hülyének!

– Nem könnyű erről beszélnem, de ha már így alakult, akkor éppen itt az ideje – gondoltam, vagy most, vagy soha, meg kellett tennem.

– Mi az, amit ki tudsz találni? Olyat, ami hihető is?

– Szinte remegett a hangja az izgalomtól. Okos nő léte tudta, jobb tiszta vizet önteni a pohárba, mert a bizonytalanságnál nincs rombolóbb. Az olyan, mint a lápos mocsár, nem lehet elsüllyedni benne, de talpon maradni sem.

– Régről kell kezdenem, egészen kicsi gyerekkortól.

– Nem baj, van idő – ült le feszülten az ágy szélére.

– Már az óvodában is utáltam a nadrágot, mindig ordítottam, amikor anyu öltöztetett. Belefáradt, és virágot hímzett a nadrágomra, így olyan lányos lett. Ing helyett is csak blúzt lehetett rám adni. Ez ment a suliban is. Ők

szégyellték magukat, lassan én is elkezdtem szégyenkezni. Apu eljutott a gyűlöletig. Sokszor megvert, közben azt ordította, miért nem lettem kutya, könnyebb lenne nekik. Testem tele volt kék-zöld foltokkal, gyűlölni kezdtem apámat. Később a lányos nadrágot felváltotta az egyenfarmer. Rosszul éreztem magamat benne, csak álltam a falnál szünetekben, nem szóltam senkihez. Néha a lányok hívtak ugróiskolázni, arra hajlandó voltam. Nem barátkoztam senkivel, fiúkkal nem akartam, lányokkal meg nem lehetett igazán. Sokszor gúnyoltak, Sáríkának neveztek, azt hitték, sértenek vele, pedig nem így volt, szerettem ezt a nevet, illett hozzám a női név. Gondolatban Bea lettem, Beáta. Ha most kellene nevet választanom, ezt választanám. Mészáros Beáta szeretnék lenni.

Mondtam, mondtam, közben fülemben csengett anyu kiabálása: „Mi vagy te, lány? Vagy csak hülyét akarsz belőlem csinálni? Lassan engem sajnál mindenki, aki tudja, min megyek veled keresztül! Szerinted normális dolog ez?”

Az a nap, amikor meghaltam, rekkenő hőséges nap volt. Én a fürdőkádban feküdtem, a vöröslő vízben. Ahogy kilibentem a testemből, megnéztem magamat. Magamat? Hisz az nem én voltam, én nem lehettem. Egy férfi teste volt a kádban, szőrösen, és a kevéske vízben a felszínen fityegett a hímvesszője. Én valóban nem lehettem, hisz nekem nem lehet péniszem. És itt ordít anyu: „Édes gyerekem!” Valakik elviszik a testet. A testet, ami nem az enyém. De hol az

enyém? Az én cicis, puncis, gömbölyű csípőjű, hosszú hajjú és borosta nélküli testem?

Ági döbbenet hallgatta a vallomást, úgy érezte, valami nagy, nehéz súly ereszkedik rá, már meg sem tud mozdulni, gúzsba kötötték a hallottak, mondana ugyan valamit, de szavai nem formálódtak. Egy rongybaba lett, olyan, aki nem tud mit kezdeni sem a testével, sem az elméjével. Ahogy egyre inkább belemelegedtem a beszédbe, éreztem, évtizedes nyomás alól szabadulok meg. Lassan körvonalazódott a gondolat, úgy akarok élni, amilyennek születtem, nőként! Hangoosan kimondani nem mertem, de tudtam, hamar eljön az is, amikor saját magamnak és a környezetemnek is szembe kell néznie a ténnyel. Eljött az idő véres, ronda szőrös és deformált álruhámát végleg száműzni életemből. Már nem meghalni akartam, hanem létezni.

Megkeserítette az egész életünket. Több gyerekünk nem lett, így én nagyon ragaszkodtam hozzá mindezek ellenére. Néha majd megszakadt a szívem érte. Amikor felvágta az ereit, akkor is. Szörnyű volt. Én vagyok a hibás, csak nem jövök rá, mi a vétkem. Ha tudnám, talán könnyebb lenne!

17

– Hányingerem van tőled – zokogott Ági.
Nem tudtam rá válaszolni, értettem csalódását.
– Miért nősültél meg? Azért, hogy tönkretedd mások életét is? És most mosod kezeidet? Kilépsz?

Felkapta az asztal közepén terpeszkedő kristályvázát, és teljes erőből felém repítette. Az üveg mellett landolt ezer darabra törve.

– Úgy gondoltam, minden rendbe jön. Megváltozok egy családban, asszony, gyerekek mellett, de ahogy telik az idő, egyre inkább börtönben érzem magamat. Igaza volt apámnak. Nem kellett volna megszületnem.

– Igen, igaza! Dögölj meg, könnyebb lesz mindenkinek! – ordította.

– Apám is mindig erre várt, de nem! Megszülettem, élni akarok, úgy, ahogy mások, jogom van hozzá nekem is!

– Istenem, miért velünk esik ez meg? – zokogott megállás nélkül.

Ez a család nagyobb volt, mintha szeretőm lett volna, tudtam. Azt meg lehetne beszélni, valamelyik agyoncsépelet forgatókönyv szerint megoldani. Továbbléphettünk volna – együtt vagy külön. Erre a lehetetlen helyzetre a forgatókönyvet nekünk kellett kitalálni, és fogalmam sem volt, merre indulhatnánk. Tudunk indulni, vagy csak megnyomorítjuk egymást? Mint apám, aki a legkönnyebb utat választotta, gyűlölt. Egyszerű, de jól körülhatárolható bűn, és az általa generált érzés, hogy lehetett volna máshogy is, fel sem merült benne.

Ági lassan lecsillapodott, de az ő szemében is felsejlett a gyűlölet, fáztam tőle és félttem.

Szó nélkül feküdtünk le, vigyázva, ne érintsük egymást. Fogalmam sem volt, mi jöhet, hogyan lehet így

létezni. Mi lesz a családdal, a gyerekekkel? Nehezen aludtunk el, kimerülten ébredtünk mindketten. Zavar lengte be a füledt szobát, ez a zavar követett bennünket a lakás egyéb helyiségeibe is. Csend, kilátástalanság. Ő szedte össze előbb magát.

– Lehet, hogy transzvesztita vagy! Erre nem gondoltál? Azok szeretnek nőnek látszani. És azok szeretik a férfiakat.

– Én nem nőnek akarok látszani, én nő vagyok! Érted? Nő vagyok!

Láthatóan nem értette az egészet, neki sokkal egyszerűbbnek tűnt a dolog. A férje férfiakat akar szeretni, tehát meleg. Nőnek akar kinézni, tehát transzvesztita.

– Női lelkem van.

– És? Az vajon mitől más?

– Például máshogy látja a nő a világot, mint a férfi. Azonkívül inkább főzni szeret, nem pedig biciklit szerelni.

– Hülyeség! Annyi nő szeret ma már biciklit szerelni, repülőt vezetni, és az sem csoda, ha a férfi szeret főzni. Nézd meg, a leghíresebb szakácsok mind férfiak!

– Képzeld el, hogy férfiruhába bújsz, úgy nézel ki, mint egy férfi, és amikor pisilni kell, csak a férfivécét használhatod, mondjuk a színházban. Hogy éreznéd magadat?

Igyekezett elképzelni a szituációt, de nem ment.

– Nem tudom.

– Próbáld meg! Vagy reggel kimész a fürdőszobába, és egy szőrös férfiarc tekint rád a tükörből. Milyen sors lenne neked? Olyan, mint az enyém! És nem tudsz mit kezdeni, azt várják tőled, hogy férfias légy. Tudod, milyen erőfeszítésembe kerül vigyázni a gesztusaimra, hogy azok legyenek? És mit érzek, amikor elfeledkezem magamról? És itt vannak a gondolatok, talán ez a lélek, ez az, amivel nem tudsz mit kezdeni. Én sem tudok semmit, mert tőlem függetlenül tepernek le, egyre ritkábban szabadulhatok.

Női a lelkem, most már tudom, de... de mitől vagyok női lelkületű? Csak azért, mert így gondolom? Nő vagyok, mert érzem, az vagyok. Gondoskodnom kell, főzöm, bevásárolnom, manikűrözöm, parfümöt használnom, nem tudok gatyát vásárolni a boltban, de bugyit tudnék, azt akarok, lakkozni szeretném a körmömet, puhítanám a bőröm, sminkelnék és gyantáznám a lábam szárát, szoknyát vennék és magas sarkú cipőt, mert az illene hozzám, nem vennék fel melltartót, hogy jól látsszanak a bimbóim, flörtölnék a pasikkal, kivágott pólóban járnék, úgy hajolnék le, hogy belássanak, pirosra rúzsoznám a számat, mindezt szeretném, de egy borostás arcú, lapos, fütyis test ezt nem teheti. Csak hazudhatok, azt, hogy férfi vagyok.

– Akkor is, miért teszed tönkre az életünket? Miért nem maradsz nyugodtan, és örülsz, hogy szép családod van? Mi? – ordított.

A gyerekek riadt arccal bújtak elő. Nem tudtam

válaszolni, ott tartottunk újra, ahol este befejeztük. Bezárkóztam a fürdőszobába, véresre dörzsöltem karomat, hogy felébredjek, de hiába volt az eszeveszett fájdalom, már nem ment.

Az én fiam jó gyerek amúgy. Szereti a családját, mindent megtesz értük. Szépen élnek, még szerencse. Ha náluk vagyok, csak a jót látom. A menyem szép kis nő, és imádja a fiamat. Talán a sors kompenzál.

18

Számomra egyértelmű volt, hogy rendet kell tenni saját magamban, az, hogy ez másokat is érint, nagyon bántott, rombolni nem akartam. Értettem a feleségemet, nagyon sajnáltam őt és a gyerekeket is, mégis, eddig képlékeny elhatározásom sziklaszilárddá vált. Utána kell járnom a dolognak, tisztába kell magammal jönnöm végérvényesen. A hamis illúzió, hogy én vagyok ebben a családban, ebben az otthonban a férfi, nem volt tartható tovább, összeomlott a toldozott-foldozott, rozoga erődítmény.

Az első lépést az izgalomtól teljesen leizzadva, kábán és eszméletlen félelemmel tettem meg. Amikor a családorvosnak megpróbáltam érzelmeimet, dilemmámat elmondani, szembesültem azzal, hogy gondomat még az egészségügyben sem mindenki ismeri. Értetlenül nézett rám, semmi szimpátiát nem érzékeltem benne, csak egy újabb ellenség a magam által kijelölt csatamezőn.

– Nem tudok férfibőrben tovább létezni, olyan, mint ha páncélba, börtönbe lennék zárva.

Az orvos csodálkozva nézett rám.

– Ha egy másik férfi tetszik, akkor talán meleg! Nem lehetséges, hogy erről van szó?

– Nem hinném, mert én nem nő akarok lenni egy kapcsolatban, hanem nőként szeretnék élni. Végigmegyek az utcán, nem gondolkodom semmin, egyszerűen nő vagyok. Amikor hazaérkezem, belépek az ajtón, rögtön meglátom magamat az előszobatükörben, legszívesebben ordítanék. Aki ott van velem szemben, nem én vagyok, más gyalogolt az utcán, süttette magát a nappal, figyelte az embereket.

– Régóta gondol ilyesmire? – csodálkozott az orvos.

Próbáltam magyarázni, hogy nem gondolok erre, nincs mire gondolnom, csak vagyok, olyanak, amilyenek születtem.

– A környezete észrevett magán valamit, amit nem talált helyénvalónak?

– Mindig igyekeztem viselkedni. Az egyik szomszéddal beszéltem csak arról, talán nem olyan vagyok, amilyenek ő lát, de nem tudott ezzel mit kezdeni. Én sem tudtam mostanáig – mondtam egyre elkeseredettebben.

– Nézze, azt javaslom, keressen fel egy szakorvost, egy pszichiátert, hátha ő jobban tud segíteni. Megadom egy kolléga nevét, kérem, majd jelezzon vissza.

– Köszönöm.

Így azután egy kemény tapasztalattal gazdagabban indultam haza, pontosan én sem tudtam, mi a baj, de az orvos még annyira sem, mint én.

Aznap este felkerestem az egyik melegklubot, próbáltam ismerkedni, kedvesen fogadtak, nem is éreztem magamat rosszul. Volt itt több férfi is nőnek öltözve, úgy gondoltam, legközelebb én is így jövök, felveszem az új ruhámat. Annyira türelmetlen voltam, annyira vágytam már arra, hogy olyanak lássanak, amilyenek magamat éreztem, hogy másnap már ismét ott üldögéltem, reménykedve néztem szét a félhomályos helyiségben.

Rögtön két férfi jött oda hozzám, felszabadultan beszélgettünk, de hamar éreztem, valami nem stimmel.

Próbáltam úgy viselkedni, ahogy egy normális embernek kell, ezért egy nővel kezdtem kapcsolatot. Gyerekeink is születtek. Mégis azt gondolom, a tradicionális nőtipust képviselem. A pasi legyen pasi, a nő legyen nő. Nem akarok feltétlenül emancipált lenni. Nem hajtom annyira a karriert, nem akarom annyira megmutatni a világnak, hogy márpedig én olyan erős nő vagyok. Inkább vágyom arra a pasira, aki biztonságot ad. Igen, odaadó lennék, szerintem. Igyekeznék mindent megtenni, ami szükséges egy férfinak, meg egy családnak, amit a nőtől el lehet várni. Összetartanám a családot, és ez a lényeg!

– Szia, szépségem! Jó az összhang! – kedveskedett az egyik.

Jóképű férfi volt, még akár szóba is jöhetett volna, de megjegyzése helyrebillentette álmaimat.

– Ezt hogy érted?

– Jól öltöztél be és jók a gesztusaid is.

– Úgy látod?

– Hát igen! Nem olyan könnyű egy férfinak nőként megjelenni, a mozdulatai elárulják, de téged nem. Sokat gyakoroltál?

– Nem gyakoroltam, én ilyen vagyok, egy nő.

– Nő vagy? Azt akarod mondani, transzszexuális?

– Transzszexuális? Az mi?

Csodálkozva ízlelgettem a szót. Most találkoztam ezzel a kifejezéssel először.

– Hát olyan, az agyad női, de a tested férfi. Itt vagy és még nem hallottál róla? Na ne játszd meg magad!

– Nem hallottam róla, nem is foglalkoztam ilyesmivel, feleségem van és gyerekeim.

– Nézz csak szét az interneten, ott megtudod.

Szomorúság és tehetetlenség érzése kerített hatalmába. Nem tartoztam ide sem. De akkor hová? Mintha egy másik bolygón járnék, teljesen számkivetten.

Így azután reménykedem, hogy vége a rémálomnak. Talán egy kicsit én is megpihenhetek. Szerethetem az unokáimat. Még az is előfordulhat, hogy büszke leszek a fiamra. Na és az uram is hátha megbékél.

19

Másnap tovább maradtam a munkahelyemen, szerettem volna a témát egyedül, nyugalmasan körüljárni az internet segítségével. Zavart voltam egész nap, de végre elcsendesült a ház, a magány biztonságos nyugalmaival ütöttem be a keresőbe: „transzszexuális”. Sok oldalt dobott ki a gép. Legelőször a meghatározásra voltam kíváncsi, de amikor elolvastam, egyáltalán nem voltam elégedett.

„A saját nemét megtagadó férfi vagy nő”, olvastam az egyik oldalon. Tudtam, ez valami tévedés lehet, ez nem én vagyok. Miért is akarnám megtagadni saját nememet? Tovább böngésztem az oldalakat. És akkor valami olyasmire bukkantam, ami mintha egyenesen rólam szólna: „Transzszexualitás: a nemi identitás zavara. Áldozatai tartósan úgy érzik, valami katasztrofális tévedés folytán rossz testbe kerültek, és mindent elkövetnek annak érdekében, hogy megszabaduljanak ennek a rossz testnek az elsődleges és másodlagos nemi jellegeitől, megszerezzék a másik nemre jellemzőeket. Saját nemi szerveiket általában visszataszítónak tartják.”

Nem volt türelmem tovább kutakodni, sokkolóan hatott rám a dolog, ez vagyok én, tudtam. Majd egy óra telt el, amikor a kábultságból felébredtem. Kinyomtattam a szöveget és hazaindultam.

– Nézd csak! – nyújtottam oda a lapot Áginak.

– Ez lennél te? Női agyad van vagy női lelked? – nézett rám csodálkozva.

– Nem tudom mim van, csak azt érzem, nem férfi vagyok. Ez egy érzés, de amikor belenézek a tükörbe, akkor már több annál. Azt látom, elszigetelt vagyok mindenkitől. Mindig másnak látszom, mint aminek érzem magam. A munkahelyemen bemegyek a férjvécébe, és undorodom a piszoárba lógó farkak látványától, undorodom a sajátomtól is. Nem tudok odaállni, pisilni, le kell ülnöm a vécedeszkára, mint gyerekkoromban. És émelyeg a gyomrom minden reggel, amikor felveszem a gatyát, a nadrágot. Olyan egyszerű lenne, ha meleg lennék vagy transzvesztita. Tiszta sor. Tartoznék valakik közé. De így nem tartozom sehová.

– Nekem akkor is elegendem van belőled, a nyavalygásaidból meg pláne, keresd fel azt a pszichológust, és dugulj be! Hagyj békén egy életre! – jelentette ki.

Nem volt mit mondanom, lehet, hogy igaza van, neki is összetörve minden, körülöttem a rombolás foglalta el helyét végérvényesen.

A feleségem azt hitte, egy férfi lesz a férje. Én isten bizony igyekeztem, ameddig bírtam, gondoltam, majd megszokom. De amikor esténként várta, hogy hozzáérjek, simogassam, a lába közé nyúljak, úgy éreztem, mintha egy másik nő szeméremtestéhez közelednék. Az érintés, és az, ahogy reagált, ahogy egyre nedvesebb lett, ahogy pumpálta a péniszemet, lassan elviselhetetlen lett a számomra. A péniszem, melyet gyűlölök, legszívesebben egy éles késsel megszabadulnék tőle. Nem vagyok lesbikus, nőként nem szerethetek másik

nőt, ez teljesen nyilvánvaló. De hogy magyarázzam ezt meg bárkinek? Azt hihetnék, meghülyültem, és diliházban a helyem. Néha én is úgy érzem, nem e világra való vagyok!

Minél többet tudtam magamról, annál elviselhetetlenebb lett a létezés. Időnként azt gondoltam, veszek egy mély levegőt és kiugrom az ablakon, hadd loccsanjon szét az aszfalton lelkemhez képest torzó testem. Az életről azt gondoltam, egy terített asztal, de én jóllakott vagyok.

Nem kell! Nem kell! Így nem! Csak ezt hajtogattam hisztérikusan: így nem kell! Egyszer meg fogok örülni, nem kutya leszek, hanem egy véres húscsomó, kidüledt szemmel, bomlott aggyal.

A kisfiú Zsolti, a kislány pedig Krisztike. Jól nevelt gyerekek. Látszik, hogy kiegyensúlyozott családban élnek. Kedvesek, aranyosak, és semmi furcsaság nem látszik egyikén sem. Szerencsére! Sokat imádkoztam, talán nem hiába!

20

Ahogy kiléptem a rendelő kapuján, fáztam, és remegtem a hatalmas teher mázsás súlya alatt. Nem hittem semmiben, elsősorban önmagamban nem. Ági is hallgatott, nincs már miről dönteni, minden világos, csak tudomásul kell venni, meg kell tanulni, élni az új körülmények között, mert nő leszek előbb-utóbb, nemcsak belül, hanem kívül is, és ő, aki a férfit szerette bennem, a gyengédséget, kedvességet, halk finomságot, de mégis a férfit, most elveszíthet.

– Mit mondott az orvos? Tudta egyáltalán, miről beszélsz? – nézett rám.

Ismét megcsapott a gyűlölködés szele, próbáltam megérteni, hisz a gennyes seb a család védőburkán az én döntésem szülötte.

– Meg kell kapnom azt a formát, amiben létezhetek. Segíts nekem, kérlek, egyedül nem tudom végigkínlódni.

Hallgatott. A levegő megfagyott közöttünk. Sok idő telt el, mire megszólalt, szavai semmit nem oldottak fel, tettek helyre, csak a gyötrődésemet erősítették.

– Ez jó! Még tőlem vársz segítséget? Tönkretesz a család életét, mint egy aljas besurranó, és azt kéred, segítsek? Gyűlöllek, irtózom tőled, nem fogod fel, mit tettél? Rád nézek, és rosszul leszek, igen, apádnak van igaza, nem kellett volna megszületned. Ne várj tőlem semmit, aljas patkány vagy, igyekezz minél kevesebbet a szemem elé kerülni!

– Nem fogom fel? Mit gondolsz, miért eleven hús a karom? Fogalmad sincs arról, én mit szenvedek! És ha így gondolod, mi lesz? Hogyan fogunk élni? Egy lakásban, a gyerekek mellett? Így, gyűlölködve? Kinek lesz ez jó? Neked jobb lesz? Vagy ha beleőrülök a dologba, vagy megölöm magamat, jobb lesz?

– Fogalmam sincs – és már sírt –, miért tetted ezt velem, hisz annyira szerettelek!?

– Akkor segíts, ne nehezítsd a helyzetemet, kérlek, könyörgök!

Őrületos vívódáson ment keresztül, tudom. Nem sejtette, milyen az élet férfi nélkül, úgy, hogy egy másik nő van mellette. Nem érzékelte, milyen az, ha kiéhezett a teste, de az éhségét csillapító pénisz már nincs többé.

Ettől az alkalomtól kezdve időnként női ruhát viseltem. Kiszedtem a szemöldököm, gyantáztam az arcomon a szőrt, a lábam szárán, hónom alján. A nagy kérdés, a gyerekek! Még aznap este beszélünk velük, amikor hazamentünk a pszichiátertől. Ági készítette a vacsorát, de minden egyes hangra élesen figyelt, készen állva a beavatkozásra.

– Figyeljetek! Valami fontosat kell mondanom nektek – szóltam nekik.

Ők a fontosság tudatában, csendben telepedtek az étkezőasztal köré, feszülten várták, mit akarok. Olyan ártatlan kíváncsisággal figyeltek, hogy majd megszakadt a szívem. Nem tudtam, hogyan fogjak hozzá, forgattam a szavakat, de nem ment. Ági segített ki.

– Na, gyerekek, jó apátok azt akarja nektek mondani, hogy ő nő, nem pedig férfi! – vágta pofán gúnnyal telt szavai.

A két gyerek megmerevedett, nem tudtak megszólalni, nem is értették, mit mond az anyjuk.

– Igen, úgy van, ahogy az anyu mondja. Én nőnek érzem magamat! – néztem rájuk.

Kriszti tért először magához.

– Apa, mit hülyéskedsz? Mi az, hogy nő vagy? Nincs

is kukid? – Konok kis arcán a szeplők kigyulladva vöröslöttek.

Kislányom született, három kiló húsz dekagrammal, hosszú fekete hajjal. Pont olyan, mint egy kislánycsecsemő. Nekem is így kellett volna születnem. Vajon mi történhetett?

– De van, csak a lelkemben vagyok nő. Úgy érzem magamat, hogy a férfitestem egy álruha. Mint amikor farsangkor te is más ruhába bújsz, és ha abban a ruhában kellene maradnod egy életre, nem éreznéd jól magadat te sem. Tavaly pöttyös katica voltál. Képzeld el, úgy kellene élned, pöttyös katicaként, azóta a farsangi nap óta. Mennél az utcán, te tudnád, hogy Kriszti vagy, de rajtad kívül mindenki katicabogárnak látna.

A kislány megilletődött, nem tudott mit mondani.

– Ugyan, apu, ez nagy hülyeség! – szolt közbe Zsolti.

– Nem, kislányom, nem az! Komoly betegség.

– Na, akkor figyeljétek mindannyian! – és Ági olvasni kezdett. – Biológiai oka van ennek a betegségnek. A neve transzszexualitás. Apátok ezek szerint transzszexuális nő, női agya van, de férfiteste.

Feszülten figyeltünk mindhárman.

Délelőtti gyűlölködése után engem is meglepett mostani viselkedése, mintha már a gúny is elillant volna a hangjából.

– Ennek a betegségnek oka egy DNS-változat. Állítólag.

– Mi az a DNS? – értetlenkedtek a gyerekek.

– A DNS egy olyan apró, szabad szemmel nem látható alkotórésze a testünknek. Sok mindent hordoz magában a múltból, csupa olyan dolgot, amit az őseinktől örököltünk. Mint például a te szeplőid Kriszti, lehet hogy valamelyik ősanyád vagy ősapád ilyen szeplős volt. Az apátoknak lehet egy ilyen hibás DNS-e, amitől ő nőnek érzi magát, nőként gondolkodik, de a bőre férfibőr. Ez nagy szenvedést okoz neki. Ez olyan betegség, amit gyógyítanak, és ha ő is meggyógyul, nő lesz a külseje is. Megkapja az igazi bőrét, de úgy is apukátok akar maradni, női külsővel.

A gyerekek tágra nyílt szemmel figyeltek.

– Apa, akkor most mi lesz? Apukák csak férfiak lehetnek! – nézett rám megrovóan a lányom.

– Én mindig az apukátok leszek, de női külsővel fogok majd élni. Ehhez különböző orvosi kezelések kellenek és nagyon fájdalmas műtétek.

– És – szólalt meg Zsolti is – mi várható még? Mit mondunk majd az iskolában? Meggárgyult az apukánk? Vagy titkolnunk kell? Mindenki rajtunk fog röhögni!

– Nem tudom, gyerekek. Szerintem ne beszéljétek róla, mást nem tehettek. Ez hosszú folyamat lesz. Például női nevet is kapok. Az iskolában pedig nem kell beszélni róla, elég, ha ti tudjátok.

Hallgattak egy darabig, majd egyszerre vágta rá:

– Na jó!

Amikor már úgy éreztem, hogy túl lettem a nehezen, Kriszti hirtelen sírni kezdett.

– Nem akarom, hogy női apukám legyen! – hüppögte.

Atöleltem, de ekkor Zsolti is, mintha megirigyelte volna a hűgát, rázendített.

– Nem is lesz apukánk! Ugye anyu? – fordult Kriszti az anyjához.

– De lesz, csak másmilyen. Apátok beteg, ezt értesetek meg! – már ordított újra, nem bírta tovább türelemmel.

Én pedig éreztem, egy önző gnóm vagyok, egy idióta. Berohantam a fürdőszobába, és a magamra zárt ajtó mögött addig kapartam a sebet a karomon, hogy ömlött belőle a vér. A fájdalmat nem fogtam fel, ezért a nyílt sebre mosóport szórtam. Borzalmasan csípett és égetett, de ennyi a minimum, amit megérdemlek. Ami másnak fáj, fájjon nekem ezerszeresen.

Amikor megszületett, nagyon boldog voltam. Nehezen lettem terhes, kaptam valamilyen hormonkezelést is. Mondhatom, késői gyerek. Örült az uram is. Nem nagy súlyú, de szép, formás csecsemő volt. Akkor igazán büszke lehettem. Nem látszott semmi rajta. Mindent úgy csinált, ahogy kellett. Szépen fejlődött. Talán az óvodában kezdett egy kicsit furcsa lenni, de akkor még ez nem tűnt fel.

21

Az elkövetkező napokban a gyerekek elcsendesedtek. Megszűnt a veszekedés, viháncolás. Észrevettem, figyelnek, szinte tanulmányoznak. Miben lettem más? Más lettem-e? Tudtam, semmit nem értenek az egészből. Majd kérdeznek, ha akarnak, akkor próbálok őszintén válaszolni, ez a legtöbb, amit tehetek, azon kívül, hogy nagyon szeretem őket. Azt gondoltam, ennyire egyszerű az egész, mígnem egy nap Kriszti sírva jött haza az iskolából. Megértettem, folytatódik a rémálom.

– Azt mondják, az én apukám gonosz és teljesen zokni – zokogta. – Egész nap csúfoltak – zokogott tovább.

Ági szemrehányóan nézett rám, bement az iskolába, majd teljesen feldúlva jött haza. A tanító megkérte, vigyük a gyerekeket máshová, mert nem tudják megóvni a gúnyolódástól, kiközösítéstől.

– Miért nem szakad le ez a plafon, miért velünk történik ez? Mit teszel a családdal, te szerencsétlen? Menjünk teljesen tönkre, hogy neked jó legyen? Gyűlöllek, te idióta. Mert az vagy, egy idióta torzó, egy szerencsétlen fasz! – ordította olyan hangon, hogy zengett a ház. Ha eddig nem tudta senki, most hadd tudja meg.

Én pedig csak szűköltem a fürdőszobában, vagdos-tam a karomat, ahogy engem vagdosott az élet. A bal karom már szinte eleven hús volt, a bőr is cafatokban lógott róla. Amikor megnyugodtam valamennyire, bekö-

töztem, de állandóan éreznem kellett a fájdalmat, csak így volt erőm a létezéshez.

Eljött az idő, amikor beszélni kellett szüleimmel is, és a legnagyobb dilemma a munkahelyemmel volt kapcsolatos. Nem tudtam, hogyan oldjam meg. Éjszakánként csak forgolódtam az ágyban, nehezen aludtam el, ha mégis, álmomban vadállatok üldöztek és mardostak véresre, ha ébren voltam, irtóztam saját magamtól. Észveszejtően félttem a szüleimtől, hogyan fogadják döntésemet. Rémálom volt számomra apám elképzelhető reakciója, és anyám hisztijére sem készülhettem fel eléggé lelkileg.

Jó lett volna, ha egyszerűen csak mellém állnak, de tudtam, ez képtelenség.

– Komolyan kell veletek beszélnem – kezdtem összeszorult gyomorral.

– Na, még csak ez hiányzott! Nem elég az eddigi bajunk? Van még ezen kívül is, amit ránk mér a sors? – anyun látszott a hirtelen rátörő feszültség.

– Nem kell idegeskedni, nem vészes a dolog, inkább szokatlan. De semmi pánik! – próbáltam megnyugtani.

– Akkor?

Apu arca hirtelen elsötétedett. Megérezte, hogy közlendőm nem tölti el örömmel. Robbanásveszély! Ezt vártam.

– Gondolom, nem örültök neki, de most már biztos vagyok abban, hogy transzszexuális vagyok.

– Mi vagy te? – nézett rám értetlenül az apám, és or-

dítani kezdett minden átmenet nélkül. – Mi az isten van már veled megint?

– Transzszexuális nő vagyok – ismételt meg.

– Mi lenne, ha magyarul beszélnél? Transzvesztita, vagy buzi vagy? – ordította. – Mindig tudtam, hogy nem vagy normális! Korcsnak születél, az is maradtál!

– Nem azt jelenti. Pontosan azt jelenti, hogy nőnek érzem magamat, nő vagyok lélekben, nő módjára gondolkodom, látom a világot, nő módjára érzek, de a testem férfi – igyekeztem nyugodtan beszélni.

– Ne nézz hülyének, banyek! Mondtam én ezerszer, jobb lett volna, ha kutyának pottyantanak ki. Így is az vagy! Egy állat! – ordított tovább. – Minek jöttél ide? Miért nem hagysz nyugodtan élni bennünket? – felugrott a székről, és egy durva mozdulattal odébb rúgta. Az hangos koppanással nyugodott meg.

– Ezért nem szeretted az iskolában fiúkkal játszani? Mi? Te... te átok!

– Már akkor is ez lehetett, és ezért próbáltam annyiszor anyu ruháit, cipőit, ezért festettem ki magamat, lakkoztam a körmöm.

Nehezen birkóztam meg az indulataimmal én is, de nem törhettem ki, nem verekedhettem össze az apámmal, bár tudtam, nem sok választ el bennünket ettől.

– Ez azt jelenti, hogy beteg vagyok, ez betegség, ma már itthon is gyógyítják, műtik az ebben szenvedő embereket.

Na, csak ez hiányzott! Ha eddig nem értett belőle semmit, most ezután úgy érezheti, hogy teljesen a holdon jár. Mútik? Érezte, zsibbad a bal karja. Elkezdte a levegőt kapkodni, tudta, most tovább kellene ordítani, de mégis mit? Tűnjetek innen el, vagy azt, ne csinálj belőlem hülyét!

Hallgatott, mert ordított már eleget. Mivel is fokozhatná? Talán, ha kimondaná, hogy gyűlöl. Most még erre is sor kerülhet, még ki is dobhat végleg, de már nem számított.

– Voltam orvosnál. Először készítenek velem egy pszichiátriai vizsgálatot, majd még egyet, és ezután kérhetem a névváltoztatást. Közben hormonkezelést kapok, az lassan megváltoztat külsőleg, egyre inkább nőies leszek. Női ruhákat fogok hordani, az alakom is változik, ott lesznek zsírpárnáim, ahol a nőknek általában, eltűnik a szőrzetem, lézeres kezeléssel, majd jön a műtét. Először cicim lesz, és majd a legutolsó fázis a nemi szerveim átalakítása.

Azt gondolom, hogy szörtelenítéssel kezdek. Valami lézeres kütyüvel ez állítólag klasszul megoldható. Mert a hormonkezelés ezen nem segít, és már annyira megerősödött, hogy nagyon nehéz vele bármit is csinálni. Igen, mindenképpen ettől meg kell szabadulni, tehát ez lesz az első lépés. Istenem, akkor olyan szép sima lesz az arcom, mint amilyennek lennie kellene. Majd csak egy kevés alapozót teszek rá, egy kicsi púdert, azután csak nézhetnek, milyen szép vagyok. És azt is

eldöntöttem, hogy sokat fogok mosolyogni. Igen, ezt a szakvéleménytől függetlenül megteszem!

Mindez láthatóan sokkolóan hatott anyámra is. Nem szólt semmit, csak bénultan, némán ült a döbbenettől. Az öregem feje egyre lilább lett.

– Takarodj innen örökre, a közelünkbe se kerülj soha! Érted! Nem vagy a gyerekem, idióta seggfej vagy, aki tönkretette az életünket! Gyűlöllek, mindig is gyűlöltelek! Tűnj el, tűnj el! – visította apám. Kimondta hát, gyűlöl, persze ezt régen tudtam, de így, a bizonyossággal mégis tovább rohasztotta lételemet.

Elmondta, mit fog tenni, mi pedig csak hallgattuk. Nem volt mit mondani. Mit is lehetett volna egy örültnek? Hát erre figyelmeztett a menyem! Vajon a boldogtalanság meddig fokozható? Az uram minden este zakatol a fülembé, ha kutyát szültél volna, jobb lenne!

22

Számadást készítettem eddigi utamról. A gyerekeimet másik iskolába kellett vinni, a szüleim, elsősorban az apám kitagadott, a feleségem éppen hogy eltűrt a közös lakásban, a karom a sok nyiszálástól annyira tönkrement, hogy végül a sebészetten kötöttem ki. Az orvos megnézte, egy pontra mutatott, itt sose vágja meg, mondta. Mintha izzó fogóval csipegetnének, Dózsa érezhette magát így a trónján. Nem volt egy nyugodt pillanatom sem, valóban az örület és nemlét határán jártam, és még hátravolt a munkahelyem. Mégis tudtam,

végigcsinálok, mert máshogy nem élhetek, és ha menet közben feladom, az végleges lesz. Eldöntöttem, ha úgy alakul, gyógyszerrel ölöm meg magamat, így elkezdtem gyűjteni, biztos, ami biztos, ha eljön az utolsó pillanat, készen álljak.

Anyu időnként meglátogatott, siránkozott, ezzel is halálra idegesített.

– Mi lesz veled, kisfiam?

– Anyu! Mit kellene ahhoz tennem, hogy megértsd, nem vagyok a kisfiad? Vedd tudomásul végre, hogy a lányod vagyok! Ha nem megy, ne szólj hozzám, tekintsz levegőnek! Nem akarom hallani, hogy „kisfiam”! Beáta lesz a nevem, szólítsatok Beának. Hallod, anyu? Szólíts Beának, ha jössz!

Már csak a kollégáim nem tudtak az elhatározásomról. Valójában nem döntöttem még, elmondjam-e vagy ne, maradjak itt, vagy majd női névvel keressek új munkahelyet?

Nem mentem elé a dolognak, megvártam, amíg lélekben megérik bennem az elhatározás. Ez is eljött hamar, hisz gondolataimat teljesen lefoglalták a történések, ha nem átkoztam a sorsom, akkor álmodoztam, milyen lesz, mikor végre saját bőrömben élhetek tovább. Lassan a hormonkezelés is érezte hatását, kezdett átalakulni a külsőm, így azután beszélnem kellett a jövőmről.

– Mondjad, öreg, mi okosságot eszeltél ki? – próbálták

humorosan kezelni látható idegességemet. Kíváncsian várták, mi az, ami ilyen nehézséget okoz.

– Azt kérem tőletek, amit most mondok, kezeljétek diszkréten! Nem is igazán tudom, hogy mondjam el, nehéz erről beszélnem. Beteg vagyok. Egy olyan betegségem van, amelyet nem nagyon ismernek itt az emberek, nem halálos, nem ragályos, de lehetetlenné teszi az életemet eddigi módon.

Most már mindenki feszülten, várakozással figyelt, amit hallottak, arra mégsem voltak felkészülve.

– Transzszexuális vagyok.

Néma csend, nem szólt senki, csak kíváncsian méricskéltek.

– Tudjátok, ez mit jelent?

– Persze, hogy tudjuk, buzi vagy, apafej, vagy transzvesztita – bökte ki durván az egyik kolléga, és lecsapta a kezében lévő dossziét.

– Nem az vagyok, ez egészen más. Ha az lennék, talán könnyebb dolgom lenne, beöltöznék időnként női ruhába és kész. Arról beszélnem sem kellene, akkor lenne egy másik életem, amit ti nem ismertek. Transzszexuális vagyok, agyamban, lelkemben nő vagyok, csak a testem férfias. Ma már ezt elismerik betegségnek.

– Pfuj! – köpött felém a másik technikus.

– Menj a sóhivatalba, mit hülyéskedsz? Tudod, ki hiszi ezt el!

– Ez mit akarna jelenteni, miért mondtad el nekünk?

– Elmondtam, mert úgy döntöttem, meggyógyulok, leveszem ezt a pasis álruhát, és a folyamatnak előbb-utóbb látható jelei is lesznek, ezért tudnotok kell róla.

– Látható jelei? Tán csak nem cicijeid nőnek? Menj a fenébe, beteg vagy te, apukám!

– Tudtam, hogy nem értitek meg, de legalább azt higgyétek el, hogy számomra nagyon komoly dolog. Már elkezdtem a hormonkezelést, a külsőm nőies lesz, női ruhákban járok majd, a nevem is más lesz. Beáta leszek. Legvégül valóban lesz cicim, vaginám, és eltűnik a péniszem. Nagyon fájdalmas és kockázatos műtét sorozat vár rám. És eszeveszetten félek, mint ahogy attól is félttem, hogy nektek elmondjam. De végig fogom csinálni, már nincs visszautam.

Hirtelen nem viccelődött senki, csak hallgattak. Végül az egyik művezető szólalt meg:

– Ha bármilyen segítségre szükséged lesz, számíthatok rád. Majd beszélek kint a többiekkel is, ha felhatalmazol erre. Ne félj, öreg, mi melósok nem hagyunk cserben. Sőt, ha egy csinos nő fog kijárni ezentúl az építkezésre, annak külön örülünk majd – és nevetve veregette meg a vállamat.

Igen, igen... és lesznek papírjaim is! Mészáros Beáta leszek. Csak úgy röviden: Bea. Helló, sziasztok, Bea vagyok, mondom majd, és előrenyújtom a kezem, ahogy illik. Kézfogáskor a nőnek kell először a kezét nyújtania. Tudom ezt, és ahányszor ilyesmire került a sor, mindig így is tettem. Néztek rám

csak! De egy udvariatlan pasi ez! Fogalmuk sem volt, hogy nő vagyok. Na majd most lesz! Végre, végre, végre... itt egy nő van, kérem szépen! Egy Bea!

– Köszönöm, az elfogadás számomra élet-halál kérdés. Tudom, sosem fogtok úgy rám nézni, mint egy született nőre, de ez is csak egy betegség. A kigyógyult súlyos beteg emberre sem úgy nézünk, mint egy teljesen egészségesre, hanem úgy, mint egy halálos kórból meggyógyultra, a volt alkoholista is mindig egy kicsit alkoholista a szemünkben. Mégis, a teljes életemhez a gyógyulásra nekem is szükségem van, szeretek itt dolgozni, ezért osztottam meg veletek legnagyobb titkomat.

– Menj a fenébe, te köcsög! Ez azután itt nem hiányzott senkinek!

– Na, gyerekek, ennyi elég ma reggelre, irány a munka! – csapta össze tenyerét az építésvezető.

Így azután mindenki megmozdult, elindult a dolgára, a szokásostól eltérően nem hangosan magyarázva, morogva, hanem feszült csendben. Én pedig tudtam, teljesen elérkeztem új életemnek küszöbére. Azzal nem számoltam azonban, hogy elfogy körülöttem a levegő. Úgy tettek, mintha ott sem lennék, nem szóltak hozzám, lassan nem lett munkám sem. Éreztették velem, hogy egy pondrónak tartanak. Nagyon megviselt.

Beáta lett! Az apja nem hajlandó kimondani ezt a nevet, és nem is beszél vele. Én is igyekszem kerülni. Nem tudom megszokni soha!

Ezerszer kérdezem magamtól, mit vétettem. Ő azt mondja, semmit, nem tehetek róla. Bár el tudnám hinni!

23

Eljött a reggel, amikor bevettem első hormontablettáimat. Keresztet vetettem előtte, így próbáltam elüldözni esztelen félelmemet. Az apró szemek meghatározzák sorsomat, szinte babonás tisztelettel néztem rájuk. Egész testemben remegtem, mint a kocsonya, mert ugyan elhatározásom végleges volt, de mi van, ha nem sikerül? Ha olyan változások mennek végbe bennem, rajtam, hogy nem férfi leszek, nem is nő, hanem egy emberi torzó?

– Félsz? – kérdezte az asszony.

– Nagyon.

Láttam, ő is ideges, de ez már megszokott dolog volt, az utóbbi időben normális szavakat nem tudtunk váltani, így a kérdése is meglepett. Úgy éltünk, hogy elment mellettem, mintha nem is léteznék. Ha muszáj volt, persze mondott egy-két szót, de abban nem volt köszönet, mert szavaihoz kapcsolódó tekintetéből süttött a gyűlölet.

– Helyes, legalább fizetsz kicsit azért, amit velünk művelsz! És mi jön még ezután? Mikor jön a női ruha? Mikor alázol meg teljesen bennünket?

Igen, megalázottnak érezte magát, azt mondogatta, önzőségemmel tönkretettem az életét, az övét és a gyerekeit is. A gyerekek is igyekeztek keresztülnézni raj-

tam, az anyjukhoz csatlakoztak teljesen. Velem nem váltalt sorsközösséget senki.

– Milyen az új iskola? – érdeklődtem az egyik reggel.

– Nem mindegy az neked? – válaszolt az asszony a gyerekek helyett.

– Nem! Szóval, gyerekek? – próbálkoztam újra.

– Jó, de te ne gyere arra!

A fiam válasza nagyon megviselt, kitiltottak az életükből ők is. Lassan olyan lettem a családomban, mint a leprás, mégis, nem volt már visszaút, egyre jobban bezárkóztam, álmvilágban éltem. Az interneten találtam egy fórumot, ahol transzszexuális emberek beszélgetnek, ez lett az igazi otthonom. Ők értették, min megyek keresztül, biztattak, tanácsokat adtak, ettől valamivel könnyebbek lettek a napjaim.

– Segítesz nekem ruhát vásárolni? – próbálkoztam Ágival.

– Segíthetek. Ha te nő leszel, akkor ki lesz nekem a férfi? Nem lehetne, hogy az átmeneti idődben velem szemben az légy?

Szóval ide akart kilyukadni! Ezért a készséges segítség! Nem lehetne! Hányingerem volt még csak a gondlattól is, szívem szerint ordítanék, de nem tehetem ezt vele, ha ő segít, nekem is segítenem kell.

– Keress magadnak valakit, nekem ez már nem megy, ne haragudj, nem csak veled nem megy, nem menne mással sem, nem kívánom a szexet.

– Keressek valakit? És a gyerekek? Mi csak élünk magunknak, megoldjuk a problémáinkat, de hol maradnak ők? Ezt mégis hogy képzeld?

Akkor már jó ideje leragasztottam a péniszemet leukoplasztal, hátra a két lábam közé. Egyrészt ez jó volt, mert viszonylag vízálló, de minden pisilésnél fel kellett tépnem. Egy idő után hólyagos lett a ragasztás helye, majd tiszta sebes, gennyes, véres, hiába hintőporoztam. Úgy fogtam fel a fájdalmat, hogy így fizetek azért, mert bánatot okozok a családomnak. Könnyebb lett tőle minden.

– Nem tudok szeretkezni veled, ha hiányérzeted van, keress valaki mást! És ne akard, hogy ezt tovább bizonygassam, nem vezetne sehová!

Így azután a gyűlölködés fokozódott.

Szorgalmasan szedtem a gyógyszereket, mégis, eltelt pár hónap, és alig látszott rajtam valami változás, egyre türelmetlenebb voltam. Felmerült bennem a kérdés, hogy ha megműtenének, a heréimet kiüritenék, megszűnne a férfi hormon-termelés, gyorsabban nőiesednék-e. Megbeszéltem az orvosommal, de nem nyugtatótt meg.

– Egy életre meg akar változni, legyen türelmes. Ne siettesen semmit, mindennek eljön az ideje. A kollégái tudnak arról, amin keresztülmegy?

– Igen, bár egyelőre nem sokat vesznek észre belőle. Mégis kerülnek, kiközösítenek. Szerintük paranoid ski-

zofrén vagyok, úgy is kezelnek, félnek tőlem, undorodnak. Az egyik kollégám, ahányszor elmegy mellettem, köp egyet, „hányingerem van tőled”, mondja.

– Látja, erről beszéltem önnek! Túl kell élnie, de az is lehet, hogy munkahelyet kell változtatnia, ha nem bírja tovább. Azt javaslom, ha mégis erre kerülne sor, azt már női névvel, női külsővel tegye. Na de hol tartunk most, ez a lényeg! Látom, a cicijei duzzadtabbak, nőnek. Ezt észre kellett már vennie!

– Észrevettem, de ez semmi! Még szinte nem látszik semmi sem! Fogy a türelmem, egyre jobban félek, elkezdtem rombolni a semmiért! Mikortól használhatok női ruhát, úgy, hogy ne legyen feltűnő?

– Erre nincs szabály. Rá fog majd érezni. De nem elég az, hogy csak női ruhát vesz fel. Teljesen el kell hagynia a férfi beidegződéseit, gesztusait.

– Nekem már most sincsenek férfi gesztusaim, csak amikor nagyon vigyázok magamra. Amikor ügyelek. Olyan se ilyen, se olyan vagyok. Nehezen viselem ezt a helyzetet. Kész örület! Úgy érzem, mindenki engem figyel, és magában szörnyülködik. Micsoda beteges ember, gondolhatják, félek, egyszer nekem jönnek és összszevernek.

Lesz egy ruhám, nyári, fodros, és hozzá magas sarkú szandál. A hajam hosszú lesz, hátul összefogom majd egy csattal. Rúzs, lakk, parfüm. Milyen csinos nő ez a Bea, mondogatják majd a hátam mögött.

– Megértem, de eltelik pár hét, két-három hónap, meglátja ez már nem lesz kérdés. Mindent a maga idejében. Csak hangsúlyozni tudom: ne legyen türelmetlen! Az nem vezet sehova. Szedje szorgalmasan a gyógyszereit, meglesz az eredménye. Női ruhába pedig akkor bújjon, amikor a férfiruha már túl feltűnő, akkorra lélekben is meg fog érni rá teljesen, és még úgy sem lesz könnyű! A legutolsó fázist majd önmagában kell megharcolnia. Már külsőleg nő lesz teljesen, de még mindig úgy fogja érezni, önre van írva minden, felkiáltójellel. Azután egyszer majd elmúlik ez is, és csak rossz emlék lesz a múlt. De addig is, türelem, türelem!

Valóban, éppen hat hónap telt el, amikor azt vettem észre, ugyan nem nagy a cicim, de domborodik a pulóverem tőle. Így már zavart a dolog, eljött az idő, hogy női ruhába bújjak. Más volt ez, mint amikor először léptem ki a kapun női ruhában, akkor tudtam, letehetem. Most végleges, és ez az érzés örületes feszültséget kelteget bennem, remegtem, de mégis felöltöztem, elindultam, hangtalan nyüszítéssel botladoztam előre.

Lassan elkezdett változni. Az uram megmondta neki, hozzánk nem jöhet. Eddig is csak szégyenkezünk, de most, hogy egyre feltűnőbb, lassan ki sem merek menni az utcára. Minden szomszéd bennünket figyel. Talán ha elköltöznénk, egyszerűbb lenne. Adjunk fel mindent? Az utóbbi időben híóó lélek lettem, és sokat imádkozom. Hátha történik valami jó! Bár felmerül bennem az a kérdés is, hogy ha van valami felsőbb hatalom, akkor miért mérte ránk ezt!

24

Így egy reggel farmerszoknyában, lapos sarkú női cipőben és blúzban mentem dolgozni. Csipesszel szedtem ki az arcszőrzetemet, lassú és fájdalmas tevékenység volt, de mint minden fájdalmat, ezt is bűnhődésként éltem meg. Azt a kérdést, hogy miért kell bűnhődnöm, soha nem tettem fel magamnak, a tudat, hogy én vagyok a hibás, könnyebbé tette a nehézségek elviselését. Fizettem, mint egy katonatiszt, mindenért. Még az utcán el is ment, bár úgy lépkedtem, hogy legszívesebben a föld alá bújtam volna. Azt éreztem, mindenki engem figyel, és hallucináltam, hogy azt kiabálják: „Ni csak, egy hülye köcsög!” Borzasztó volt.

Végig az járt az eszemben: vajon jól döntöttem? Amit a munkahelyemen tapasztaltam, felért egy gyilkossággal. Igyekeztem nem észrevenni, nem reagálni, de a fületem nem tudtam bedugni, minden megjegyzést úgy hallottam, mint egy robbanást, szavanként külön-külön.

– Ni csak! Megérkezett a kisasszony! – röhögött az egyik kollégám.

A többiek nem szóltak semmit, de egész nap úgy viselkedtek, mintha ott sem lennék, észre sem vettek. Éreztem, légüres térbe kerültem, és ez percről percre erőteljesebb lesz, lassan fojtogat, én pedig fulladozok, mint a partra vetett hal.

– Tíz órakor kezdődik a műszaki átadás? – kérdeztem az egyik technikust.

Rám nézett, s mintha nem látott, nem hallott volna, nem válaszolt. Lassan kezdtem úgy érezni magamat, mint egy svábbogár, bár gőzöm sem volt, hogy érzi magát, de azt utálhatják ennyire. Így telt az egész nap, hang nélkül. Ők megbeszéltek a munkákat, hozzám senki nem szólt. Ültem a helyemen, mint egy rongycsomó, szívesen elsüllyedtem volna, mégis vigyáztam, nem mutattam semmit, gondoltam, másnapra majd megemészti. Nem így történt. A második nap hasonló volt, mint az első, mintha ott sem lennék. Úgy döntöttem, megpróbálok tiszta vizet önteni a pohárba.

– Elmondánatok, mi a baj? Mi az, amiért ennyire kerültök? – kérdeztem délelőtt a főnökömet.

– Nézd, Balázs, nem tudjuk ezt a látványt megemészteni. Gondolkodj el rajta. Bevallom neked azt is, nem is akarjuk, nekünk te még csak egy buzi sem vagy, azt legalább tudomásul vennénk. Azt tanácsolom, keress másik munkahelyet, ahol nem tudják a múltadat, itt nincs jövőd, ezt lásd be.

Nem tudtam mit válaszolni, magamba zuhantam teljesen. Az én létem mindenütt csak zavart kelt, és kényelmetlen a körülöttem lévőknél. Mégis mit tehetek? Tartalék pénzem nincs, és hol találhatok ilyen körülmények között munkát? Mert ugyan női ruhám van, az arcom, gesztusaim nőiesek, de mégis, itt az ádámcsutkám, a hangom, bárhová mennék munkát keresni, mindenütt kiszúrnák, hogy valami nincs rendben.

Megsemmisítenek teljesen, nem lehetek ember! Otthon bezárkóztam a fürdőszobába, ismét vagdosni kezdtem magamat. Csábított az a pont, amire az orvos figyelmeztetett, de kikerültem. Így is ömlött a vér, és a nyers sebbe szórt só embertelen fájdalmat jelentett. Igen, csak ezt érdelem. Otthon sem szólt hozzám egész este senki, megsemmisültem teljesen.

Este csöngött a telefon, anyu volt az.

– Fiam – kezdte mondandóját.

– Nem vagyok a fiad! – ordítottam artikulátlan hangon.

– Gyerekem – próbálkozott ismét, de nekem már elszakadt a cérnám.

– A lányod vagyok, érted? – üvöltöttem. – A lányod, és ezt nem magamnak köszönhetem, hanem nektek! Ti tettetek tönkre egy életre! Gyűlöllek benneteket! Hallod? Gyűlöllek!

Úgy csaptam le a telefont, hogy elrepedt. Akkor vettem észre, a család ott áll a szoba ajtajában, némán és vádlón néznek. Hova menekülhetnék? Istenem, hova?

– Kutyát! Kutyát! – ordítottam. – Azt kellett volna világra pottyantania, nem engem!

– Apa, mi van?

– Semmi! – kiabáltam a gyerekre, és rohantam vissza a fürdőszobába, az egyedüli helyre, ahol kicsit otthon éreztem magamat.

Ütöttek, vertek a gondolataim: de megéri, ugye? Egyszer

vége lesz ennek a rémálomnak, és valóban Mészáros Beáta lehetek! Talán majd ha egy férfi kezét csókol, mint egy nőnek. Akkor elhiszem!

Látom az unokáimat, sokkal csendesebbek. Nem beszélnek az apjukról sosem, és a nagypajukról sem. Ha megjön a fiam, teljes díszben, szoknyában, magas sarkú cipőben, a gyerekek még csendesebbek lesznek. Nem futnak elé, mint régen. Összetörve egy család élete!

25

– Mi történt? – Ági teljesen váratlanul megértőnek tűnt.

– Nem történt semmi.

– Balázs, szeretnék, de nem tudok segíteni, az én életem is romokban. Jobb lenne, ha nem találkoznánk.

– Ne segíts, csak hagyj békén, és főleg ne balázsozz! Úgy nézek ki, mint egy Balázs? Férfinak látsz?

– Nem annak látlak, de még emlékszem, mi van a lábad között, mi az, amitől nekem férfi voltál. Nekem mindig is az maradsz, csak az elméd bomlott, és ezért szánlak.

– Nem tudom neked jobban megmagyarázni: ami lóg rajtam, az nem oda való. A testem nem megfelelő, ha nem is érted meg, legalább fogadd el, nem őrült vagyok, hanem egy tragikus fintora a sorsnak, egy ember, akinek az élete folyamatos szenvedés. Nincs munkahelyem sem, onnan is el kell mennem. Hová és hogy? Ki vagyok rekesztve a világból, érted? Olyan vagyok, mint

egy üldözött vad, akit nem engednek a vadászok, vért akarnak látni mindenáron, az enyémet.

Szerettem volna egyedül megemészteni a történéseket, utána megbeszélni, már amikor legalább magammal tisztában vagyok. De mit kellene magamban megértenem? Azt, hogy szüleim még egy kutyának is jobban örültek volna? Vagy azt, hogy a munkahelyemen megmondták, jobb, ha odébbállok? Vagy azt, hogy ha belenézek a tükörbe, félek magamtól, mert most azután semmilyen sem vagyok? Sem férfi, sem nő! És a gyerekek? Mit mondhatnak, hová lett az apukájuk? És ha nem tudom végigcsinálni, amit kítűztem, ha legyűr? Ha feleslegesen sértettem a körülöttem lévőket?

– Költözz el minél előbb, kérlek! Ha pedig munkahelyet akarsz keresni, akkor intézd el az új nevedet!

Igen, valóban ez a következő lépés.

– Megbeszéljük? Milyen nevem legyen? Gyerekek! – kiabáltam nekik. – Gyertek egy kicsit! Segítségre van szükségem!

Rohantak ki a szobájukból, az apró segítők! Nem tudtam rájuk nézni, mert csak egy hajsza válaszott el a zokogástól.

– Igen, apu!

– Nevet kell választanom. Segítetek?

– Hát persze! – kiabálták.

– Van valami javaslatotok?

Fontoskodó arccal sorolni kezdték:

– Móni, Csilla, Timi, Bea...

Na igen, Bea, a kedvenc női nevem. Rögtön bele is kapaszkodtam.

– Bea például szívesen lennék! Mészáros Beáta, ugye nem is hangzik rosszul? – fordultam Ági felé.

– Nem!

Nem nézett rám, láttam, éreztem, hányingere van tőlem.

A kérdés eldőlt, már csak a papírokat kellett intéznem. Arra gondoltam, egyszer csak felébredek, és pillangó leszek, úgy repülök keresztül az éveken, úgy ahogy a sors eredetileg tervezte. Másnap felkerestem az orvosomat, most először női ruhában.

– Ni csak, milyen szép fiatal nő lett magából! – fogadott széles mosollyal.

Nem tudtam vele mosolyogni, bár az eddig megtett utam valóban nem volt semmi.

– Köszönöm. Már hónapok óta szedem a dilibogyókat, ideje, hogy valami eredménye is legyen.

– Akkor mi a gond?

– Nehéz menet ez az átváltozás, de már ott tartok, hogy inkább nőnek néznek, szeretném a nevemet is ehhez igazítani.

– Látja, ennek is eljött az ideje. Mondtam én, csak türelem, szép lassan beérik a dolog.

– Nem könnyű dolog ez, főleg a környezetem miatt.

– Nyugodjon meg, sokáig jutott már, és ha nem

roppan össze, eljut a végére is. Fontos a kitartás, kegyetlenül nehéz útra lépett, tudom jól, hisz nem maga az egyetlen betegem. Higgye el, van, akinek sikerül, új ember lesz, és sikeres az új bőrében, de mindent szépen sorjában, lépésről lépésre, ha ezt észben tartja, meglátja, könnyebb lesz. Szóval új munkahelyet kell keresnie? Akkor javaslom, névváltozás után tegye meg!

– Igen, én is így szeretném, de az engedélyhez kellek a papírok, ezért jöttem.

– Mindent leírok, mit kell tennie, hová kell mennie, a végső lépés majd az okmányiroda lesz. Mindenütt át kell vezetnie a nevét, erre nagyon figyeljen oda.

Mészáros Bea, gyere ki a táblához! Én? Igen, te, gyere csak, és írd fel a képletet! Milyen képletet? Nem tudok semmilyen! Dehogynem, írad csak: Mészáros Balázs egyenlő Mészáros Beátával. Ezt? Igen, ezt! Ezt akartad, nem? Nem, nem egyenlő! Segítség! Segítsenek!

Még félórát beszélgettünk, nagyon rendes volt, mindent elmondott, felírt, én pedig még aznap elindultam a kanosszajárásra, mert ez sem volt egyszerű menet, mire odaértem az okmányirodába, teljesen elment az élettől is a kedvem. Eddig csak olyan helyeken fordultam meg, ahol ismerik a problémámat, de mit is várhatok annál az ügyintézőnél, akinek fogalma sincs az ilyesmiről, csak azt látja, itt van valaki, férfinévvel, és most női neve lesz?

Az ügyintéző, egy fiatal nő előbb megnézte a papírokat, majd engem vizslatott olyan feltűnően, hogy az egyébként is kínos közérzetem a teljes zavar összes külső kellékével gyarapodott, éreztem, piros leszek, remeg a kezem, a levegőt is nehezen kapkodom. A nő pedig csak figyelt átható tekintettel, nem szólalt meg. Gondolom, ha nem itt akadunk össze, lett volna egy-két keresetlen szava. Kínos percek teltek el, amikor végül mégis kiejtett pár szót:

– Akkor most szerinted mi lesz veled? Jobb lesz így neked? Ha női névvel vonulsz fel?

– Miért vonulnék fel? – kérdeztem, bár sejtettem mire gondol.

– Hát a melegek fel szoktak vonulni, nem?

– A melegek igen, de én nem vagyok meleg.

– Mi vagy? Transzvesztita? Egyik kutya, másik eb! – legyintett.

– Egyik sem vagyok. Én transzszexuális vagyok. Lélekben nő vagyok, csak rossz bőrbe születtem, most alakulok át lassanként – próbáltam magyarázni.

Láthatóan fogalma sem volt róla, mit beszélek.

– Mindegy! Nesze! – szinte dobta elé az új papírjaimat, én pedig, mint egy tolvaj, szégyenkezve oldalogtam ki a helyiségből.

A nevét már átírták mindenütt. Mondtam az uramnak, fogadjuk el „Nem és nem!”, ordított, és belevágta a levesbe a kanalat. A zsíros lé csak úgy fröccsent szanaszét.

26

Így azután Mészáros Balázs meghalt, Mészáros Beáta megszületett. Akár örülhettem volna, hisz megint nagy lépés előre, az elhatározott utamon.

– Na, Beácska, akkor most legyünk büszkék rád? Úgy kellene? Nem tudok az lenni, ha rád nézek, jójókzik a gyomrom, és akkor már meg sem tudom szólítani a gyerekeim apját! Mert azt nem várhatod tőlem, hogy beázzalak! – kiabált otthon Ági.

– Szólíts úgy, ahogy neked jólesik.

– Mondtam már, költözz el! A szomszédok nem tudják szerinted? Dehogynem! Tegnap azzal állított meg az egyik, megkérdezné, az én férjem az, aki úgy páváskodik, mint egy nő? Majd elsüllyedtem. Nem mondtam neki semmit, mert mit mondhattam volna. Azt, hogy igen, az én férjem egy köcsög? Mondtam volna ezt?

Ahogy beszélt, egyre jobban belelovalta magát, és egyre jobban ordított.

– Igaza van apádnak, egy kutyával nem lett volna ennyi gond, annak kellett volna születned! Pfuj! – rikácsolta, miközben köpött egyet a konyha kövére.

Apu, ne bánts! Fáj! Ne sikoltozz, fogd be! Miért teszed? Neee...! Kérlek, apu, én szeretlek!

– Ne ragadd el magadat ennyire! Tudod, hogy minden csoda három napig tart.

– Persze, szerinted! Te korcs vagy lélekben is, az is maradsz!

A gyerekek a vita alatt teljesen mereven ültek, nem tudom, mennyit értettek belőle, de a köpést látták, ez nyilván riasztó lehetett, úgyszintén a durva kiabálás. Nem voltak ehhez hozzászokva.

A feleségem napról napra zavartabb, idegesebb lett, mint a vulkán kitorés előtt. Egy este azután nem bírta.

– Nem megy tovább férfi nélkül! – mondta, közben a könnyeivel küszködött.

– Segítenék, ha tudnék, de nem tudok. Keress magadnak valakit, csak ezt mondhatom.

– Keressek? Mégis, mit mondjak, ha például idejönne valaki? Kivel élek, vagy hogy is van ez? Ki vagy te? Egy normális férfi idejönne, mit gondolsz? Tűnj a pokolba innen, hagyj bennünket boldogulni! Húzz el! Ne mérgezd itt a levegőt tovább!

– Szólj, mindenben segíték – csak ennyit tudtam ki-nyögni, mert egyébként fogalmam sem volt, hogyan tovább. Voltak sejtéseim persze, csak úgy viselkedtem, mint a strucc, homokba dugtam a fejemet, ráérek még a megoldáson gondolkodni akkor is, ha az utódom itt kopogtat az ajtón, mégis, amikor lefeküdtem, nem ment az alvás.

Kidobta őket az uram. Nem szólhattam semmit, mert nekem jött volna. Erős ember volt mindig is. Erős és kegyetlen.

27

Gyorsan teltek a hetek. Ági megismerkedett egy Péter nevezetű biztosítási ügynökkel, szimpatikus pasi volt

nekem is, úgy tűnt a gyerekek is elfogadták, ám a szü-leivel élt, így a találkákat nehezen sikerült megoldani. Természetesen jött a következő lépés, muszáj költözni. Tapasztaltam, ahogy a problémák utolérnek, előbb-utóbb a megoldások is kidugják parányi fejüket, hogy azután megtegyük, amit lehetséges. Na persze csak néha-néha. Most például egy ilyen néha következett Géza személyében. Az utóbbi időben, amikor összefutottunk a folyosón, liftben, váltottunk egy-egy szót, mintha megváltozott volna, nem sütött belőle az ellenszenv, inkább olyan furcsán vizslatott. Öröközöld témánkká vált az időjárás, ezt fűszereztük néha a tévéműsorral, vagy például a mindannyiunkat érintő forintmélyrepüléssel, de itt azután be is zárult a lehetőségek tárháza.

– Ha nem tudnám, ki voltál, nem gondolnám, hogy férfiból lettél nő – fordult egyik alkalommal hozzám.

Ez volt az első, amikor célzott a múltamra. Egyszer már kimutatta, mennyire gyűlöli az úgynevezett „fajtámat”. Most pedig mintha közeledne.

– Igyekszem, szeretnék minél előbb túllenni az egészen.

– És?

– A hormonkezelésem folyamatos, de a műtétek még hátravannak.

Ennyi volt.

Ahogy telt az idő, egyre többször járt eszemben a végső műtét, illetve műtétek.

Igen, és tudod, már teljesen nőies lettem! Ha hozzám érnél? Jó lenne, persze! Ott is? Igen, már ott is olyan, és elég érzékeny is. Sokat gyakoroltam, tágítottam a hüvelyemet, lendületbe hoztam a csiklómat. Szóval minden rendben! Hogy egy idegen kéz? A tied? Jó lenne, persze! Vágyom egy óvatos, türelmes férfikézre. Meg félek is!

Tudtam, sokba kerülnek, fájdalmasak, és azt is, hogy itthon nincsenek erre megfelelő szakemberek. Ha lesz pénzem, csakis biztosra mehetek, így kizárólag külföldi orvosokban gondolkodtam, legalábbis ami a nemi szervek átalakító műtéteit illetik.

- Géza ki akarja adni az egyik szobáját, hallottál róla?
- Nem – néztem csodálkozva Ágira.
- De bizony, mi lenne, ha beszélnél vele?
- Gézának ellenszenves vagyok, egyszer betörte a képmet, szerintem nekem nem adná ki, nem is merném megkérdezni tőle.
- Akkor majd én, egy beszélgetést megér a dolog.
- Hát, ahogy gondolod.

Így magam részéről Ágira bízom, de semmi várokozás nem volt bennem a sikert illetően, ezért valódi meglepetésként ért, amikor a szomszéd igent mondott. A következő héten költöztem is, ő is segített rámolni. A kisebb szobáját kaptam meg, alig fért el benne valami. A gyerekek sírtak, nem értették az egészséget, bár igyekeztünk mindent többször elmondani. Nagyon megviselt engem is, az első estét új otthonomban én is sírva töltöttem, nem

volt senki, akivel megbeszélhettem volna gondjaimat. Nehezen aludtam el, az álmom azonban szép volt. Egy világos kórházi szobában feküdtem, túl a műtéteken. A hernyóból álmaimban színes pillangó lettem.

A fiam készül a nagy műtetre. Valami olyasmi lesz, hogy a hímveszőjéből készül a hüvely, meg állítólag a csiklója is. A heréje pedig a nagyajak vagy kisajak. Hát így mondják, nem tudom pontosan. Még hallgatni is rossz. Nagyon fájdalmas lehet, de szerinte már nincs megállás. Az uram nem tudja. Jobb is!

28

Na igen, a műtétek! Első a hereeltávolítás volt. Amikor bejelentettem, Ági egy kicsit megilletődött, elkísért a kórházba, megvárta a műtét végét, rendszeresen jött látogatni. Egyszer Géza is megjelent, zavartan ácsorgott rövid ideig az ágyamnál.

Maga a műtét borzasztó volt, nem azért, mert fáj, a fájdalmat már megszoktam, és egyet jelentett a vezekléssel, inkább lelkileg viselt meg. Már a hormonkezelés elkezdése is sokk volt, a műtét gondolata azonban teljesen a padlóra küldött. Döntöttem, mert ezt akartam, de innen már semmilyen út nem vezet visszafelé. Mi van, ha csak egy testi-lelki nyomoronc lesz belőlem? Pánik, sokk, pánik! Váltakozva! A félelmem olyan erős volt, napokig aludni sem tudtam. Végül a nagy nap reggelén kaptam valamiféle bátorító koktélt, és irány a műtő. Útközben a műtősnő azzal szórakoztatott, hogy

a múlt héten volt egy hasonló beavatkozás, s a végén a páciens zokogott, megbánta, csinálják vissza.

– Jól meggondoltad ezt? – nézett rám.

– Igen, jól meggondoltam.

Azért a megjegyzése bogár a fülben. Nem voltam teljesen nyugodt és boldog, bár akár az is lehettem volna, hisz szépen lépegettem előre. Lassan el is feledhetem, hogy valamikor Balázs voltam. Egyetlen szó járt mégis az eszemben: csonkolás, csonkolás. Igen, mert ez az a javából. Engedély nélkül bűncselekmény, de nekem megvolt minden engedélyem. Mégis, a tudat is félelmetes.

Egy nagy, véres húscsomó van a farkam helyén. Kihéréltek és nem vagyok már semmi, senki. Sem férfi, sem nő. Kappan a hangom, kalácstészta a képem, folyok, mint a mangalica. Mi lett velem, Istenem? Szörnyű álom volt!

Választhattam: altassanak vagy sem. Úgy döntöttem, nem megyek neki az altatásnak, így végig ébren követtem nyomon, hogyan szabadulok meg az egyik szűk-ségtelen kellékemtől.

– Akkor most a pénisze tövénél ejtek két metszést – közvetítette a dolgokat a sebész.

A péniszem tövénél! Te jó ég, lenne már vége!

– Már mondtam, hogy ezután nem kell a férfigoront elnyomó tablettákat szednie, ugye?

– Igen, mondta.

Minek akar velem állandóan beszélgetni? Nem ér-

tettem, és idegesített is, tudtam már szinte szó szerint minden történést.

– Most a hasüreg felé tolom a heréket, a bőrön át, egy nyíláson kiveszem ökelmüket.

– Igen – nyögtem. Szóval most veszítem el végérvényesen!

– Semmi gondja nem lesz, majd meglátja, kap egy kis jeget, hogy mihamarább szép legyen. Kakilhat, pisilhet kedve szerint.

– Köszönöm!

Amikor kitoltak a műtőből, Ági várt.

Megfogta a kezemet, simogatott egy kicsit, érintése még mindig egyenlő volt a viperacsípéssel, nem vágytam másik nő testközelségére, akkor sem, ha csak barátinak nevezhető.

Amikor hazakerültem, Géza is kedvesen fogadott.

– Szükséged van valami segítségre?

– Nem, köszönöm!

– Ha mégis, szólj nyugodtan! – hümmögött.

– Szólni fogok – mosolyogtam rá.

Megint éreztem azt a megnyugvást, mintha nem lennék egyedül. Valami kellemes dolog lengedezett körül, de hamar elvettem a gondolatot. Mégis, amikor Géza megveregette a kezemet, valami halvány örömet éreztem, láttam, szemei is furcsán csillognak. Téblábolt még egy darabig, azután kinyögte:

– És mikor lesz az utolsó műtéted?

– Nem tudom, sok pénz kell hozzá, vagy valami biztos munkahely, hogy hitelt vehessek fel.

– Azután?

– A péniszem helyett vaginám lesz. Láttam fotókat, igazán szépen meg lehet oldani, ha jó a sebész. Szinte észre sem venni a másságot, és ha teljes a siker, megmarad az érzékenység is.

– Alkalmas leszel a szexre, mint egy született nő?

– Igen, megvan ennek a lehetősége.

Éreztem valami célirányosságot a kérdésekben. Persze lehet, tévedtem, de mégis jó volt erről Gézával beszélni, egyáltalán, jó, hogy ott volt körülöttem.

– Így külsőleg szép nőnek tűnsz, na de egyébként, hát ezt nem tudom elképzelni.

– Ne képzeld, téged egyébként sem érint a dolog. Rendes tőled, hogy kiadtad nekem ezt a szobát, ez pont elég, több is, mint amit elvárhattam tőled.

Megvolt az első műtété! Nem mondok erről semmit. Nincs mit. Belenézek a tükörbe és látom magamat. Ötvenhat évesen, fehér hajjal, ezer ráncsal. Ez mindent elmond. Ez lettem! Ezt tette velem a sors. Néha az jut eszembe: kárpótol-e valaki? Meg még arra is gondolok, mi lett volna, ha elfogadjuk olyannak, amilyen. Jobb lett volna talán? Könnyebb? Felteszem magamban ezeket a kérdéseket, de nem keresem a választ. Már minnek?

29

Érdekes volt a felfedezés számomra: Géza ellenkezése eltűnt, és ez az albérlet teljesen ideális, mondhatom nyugodtan, szerencsém volt. A sors mintha kicsit megenyhült volna. Így volt a munkahelykereséssel is. Az egyik építőipari kft.-nél építésztechnikust kerestek, jelentkeztem. Amikor behívtak, görcsbe állt gyomorral, de pontosan érkeztem. Ági segített felöltözni, hogy ne legyek kirívó. Ahogy indulás előtt belenéztem a tükörbe, igazán megnyugodhattam, mégis féltem, ádámcsutkám és a hangom talán árulkodó lesz. Totális stresszhelyzet, és talán az első igazi próba. Nyakamba kötöttem egy kendőt, enyhén sminkeltem az arcomat, egyszerű szoknyát, pulóvert, alacsony sarkú cipőt vettem fel, így felfegyverkezve elindultam. A külsőm el is ment, na de a hangom, alig merem megszólalni. Az irodában egy középkorú, alacsony, kövérek férfi várt, annyira átható tekintettel nézett rám, azt éreztem, tud rólam mindent. Nem sok választott el a remegéstől.

– Önéletrajza alapján van kellő gyakorlata, nem tűnik egy vándormadárnak sem, a mai világban hét évet lehúzni egy helyen szokatlan. Miért akar munkahelyet váltani?

– Éppen a hét év miatt. Ott már tudok mindent, újat kell tanulnom – nyögtem ki.

– Értem.

Csak nézett egy darabig szó nélkül.

Amikor már nagyon kínos volt a csend, éreztem, meg kell törnöm, mert különben elsírom magamat. Na igen, egy igazi nő, hát valóban az vagyok, akár sírhatok is időnként. Elestem voltam és gyámoltalan.

– Itt mi lenne a feladatom?

– Cégünk lakásépítéssel foglalkozik. A technikus feladata a kapcsolattartás a lakókkal, különböző kívánságlisták egyeztetése, esetleg a szükséges pluszkiadások meghatározása. Egyébként pedig nálunk a feladatok nem válnak el nagyon, tehát mondhatom, bármi, ami jön.

– Ismerem ezt, hisz nagyjából hasonló volt, amit elvártak tőlem, bár mi nem lakásokat építettünk, így a leendő lakókkal a kapcsolattartás új lenne számomra. De mindenképpen érdekesnek gondolom.

– Ebben a feladatban több a gond, mint az érdekesség, de talán egy nő könnyebben és türelmesebben megbirkózik vele. Remélem legalábbis. Nem kecsegtetem azzal, hogy könnyű. Emberekkel foglalkozni nagyon nehéz, hát még olyanokkal, akik azt hiszik, hogy mindenhez értenek. Mert az építőipar olyan, hogy mindenki azt gondolja, két téglát könnyű összerakni. Rendben van, majd értesítjük. Kézcsókom!

És már kint is voltam az ajtón. Meg kellett volna kérdezniem, meddig várhatom az értesítést, de késő bánat eb gondolat, ezért már nem mehettem vissza, teljesen leforrázva indultam haza.

– Na? Mi történt?

Mit is mondhattam volna Géza érdeklődő kérdésére? Láta rajtam, hogy nem vagyok igazán jó passzban.

– Figyelj, Bea, ne törj le! Meglátod, előbb-utóbb sikerrel jársz!

Felkaptam a fejemet! Bea! Először szólított az új nevémen.

– Köszönöm, hogy így érdeklődsz. Lehet, hogy csak én vagyok türelmetlen, és nem is történt semmi rossz. Majd értesítenek.

Közben zavartan igazgattam a frizurámat. Valahogy előtte visszafogtam nőies gesztusaimat, nem akartam megint ellenszenvet kiváltani, de most, hogy a nevémen szólított, elfeledkeztem erről. Igaz a bölcsesség, hogy a padlóról már csak felfelé vezethet az út. Hirtelen azt éreztem, talán sikerül megkapaszkodnom, és lassan kezdek talpra állni.

Mamma mia, ott ülök a moziban mellette. Lassan zsibbadok. Csak megfogná a kezemet! Villámcsapás! Utolért! Nem lassan, rohant utánam, mert én siettem. A parfümöm Chanel. Elbódítja, tudom. Lassan világos lesz, látom, elzsibbadt ő is. Bea, aki én vagyok, egy gyönyörű nő. Ezt látom a szemében.

Való igaz, egy hét múlva jött a telefon, mellettem döntöttek!

– Van új munkahelyem! – rohantam át a családomhoz.

A gyerekek örömmel ugráltak körbe, az asszony is velük örült.

– És mi a következő lépésed, Bea?

Istenem, de jó hallani az új nevemet!

– Pénzgyűjtés a legutolsó műtetre, nem lesz könnyű, de ha ez a munkahely beválik, veszek fel valamilyen hitelt.

– Az mi lesz, apu? – kiabáltak a kicsik.

Nehéz kérdés, de megfogadtam, minden kérdésükre válaszolok, hát most is azt kell tennem.

– Látjátok, külsőleg már egészen nő vagyok, de még olyan pisilóm van, mint Zsoltinak, pedig ő fiú. A műtét lényege az, hogy ezt átalakítják olyan nőiesre, mint a tiéd – fordultam Kriszti felé.

Láthatóan elgondolkodtak mindketten, nem kérdeztek többet.

– Tudod, hogy holnap Beáta napja van? Szeretnénk veled megünnepelni az első névnapodat!

– Komolyan?

– Arra gondoltam, főzök valami ünnepi vacsorát, eszünk, iszunk, beszélgetünk, egy kicsit úgy, mint régen, csak négyen.

Boldogan mentem haza, éreztem, derülni kezd az ég, úgy, mint vihar után szokott. Ahogy beléptem az ajtón, Gézába botlottam.

– Bea, holnap névnapod lesz, mint lakótárs, talán együtt ünnepelhetnénk – mondta kicsit zavartan.

Én meg mintha nem is hallottam volna, vagy mégis? Jól hallottam?

– Holnap este a családdal ünnepelek, de köszönöm, nagyon kedves vagy.

– Én nem is holnapra gondoltam, hanem ma estére. Meghívlak vacsorára, ha elfogadod.

– Örömmel!

– Akkor hét órakor!

Voltam a fi... náluk. Most egy albérletben lakik. Bejött a házigazda is bemutatkozni. Furcsa volt az egész. Egy helyes ember. Ezek úgy néztek egymásra, hogy szinte feleslegesnek éreztem magamat. Pezsgett a levegő. Még a végén lesz valakije, úgy, mintha nő lenne? Istenem, így azután biztos nem békél meg az apja sosem. De én, hát én, lehet, hogy örülök majd. Már ha ő boldog lesz.

KÓSA SÁNDOR

Egy nagymama délutánja

Felemelte a hangszer fedőlapját, kezét a billentyűk fölé helyezte, és ahogy szétnyitotta az ujjait – mint egy kiterjesztett szárnyú sirály –, érezte az inak és izmok ellenállását. Ez már nem ugyanaz a kéz. Rövid tétovázás után, anélkül hogy tudatosodott volna benne, automatikusan megtalálta azt a pozíciót, mely megfelelőnek bizonyult, és – megtörve a reggel óta tartó, szokatlan, és mindent betöltő csendet – leütött egy Esz-dúr akkordot.

Félúton az alvás és az ébrenlét között, e nehezen definiálható közegben – ha mondhatjuk így: álmában –, egy zongoráról álmodott, melynek klaviatúrája a végtelenbe vészett, és ez a megnövekedett álombeli tér az ébredés után még sokáig foglalkoztatta, de nem az alapkérdés izgatta, hogy mit is jelenthet ez, hanem az álomban jelen lévő szorongásérzet, és – csakúgy, mint ébren – a némaság. Már a konyhában, kávéját tejjel vegyítve, vett csak tudomást a külvilágról. A kertet az október végi napsütés szokatlan erővel pásztázta, és a cseresznyefa egyik vízszintesen kinyúló ágán észrevette kedvenc macskáját, a Mukit, amint lustán körülölelte az ágat, s csíkos farkával ráérősen apró köröket rajzolt a levegőben.

Az öreg zenekritikus otthon volt.

– Hogy az Esz-dúr miféle hangnem? – mielőtt válaszolt volna saját kérdésére, felemelkedett az öblös fotelból, és a megfelelő hőmérsékletre hűlt, de még párálló teáscsészét rutinos mozdulattal a szeme elé emelte, mint egy vizsgálandó tárgyat. – Fenséges, királyi, gondoljon csak az V. zongoraversenyre, vagy még inkább – vérekes szemei felcsillantak, örült, hogy megtalálta az illusztrációnak való legjobb példát – a III. szimfóniára, annak is a Finale. Allegro molto feliratú utolsó tételére! Amikor 1809-ben a Bécset megszálló Napóleon katonái elmentek egy koncertre, amelyen előadták az Erocát is, ennél a tételnél egy emberként felugrottak, és a zsarnok nevét kiabálták, jókora botrányt okozva. Erről jut eszembe, itthon is készül valami, nem hallgatta a híreket? – Már régóta nem.

A bérházban néma csend volt. Fiának felesége nyitott ajtót, kezét ösztönösen a hasa előtt tartotta, a hetedik hónapban. A konyha felől citrommal fűszerezett édes-ség illata szállt.

– Hol van? – kérdezte.

– Bent a szobában játszik.

Sok időbe telt, míg a szőke fürtös fej megfordult és észrevette.

– Mama, ma olyan szép az idő, hogy maradjanak egy kicsit tovább – hallotta a konyha felől a magas fekvésű hangot. – Ott a sapkája a fogas fölött!

– Jó – mondta már a konyhaajtónál –, ma messzebbre megyünk.

A Múzeumkert fái alatt, nem messze a gyerektől, aki kavicsokkal játszott elmerülten, gondolatai csapongani kezdtek, és mint legtöbbször mostanában, a múltnak egy messzi, meghatározott pontján horgonyoztak le. Az 5. stáción elmélkedett. Vajon mit láthatott az a kűrénei ember azokban a szemekben? A zajra lett figyelmes. Mint amikor a stadionok környékén zúg a tömeg. Az előőrs elérte a kerítés Bródy Sándor utcai részét. Volt aki csoportban jött, mások futva előztek, mintha lekésnének valamiről. Azt vette észre, hogy az a pár ember,

aki a kertben időzött, eltűnt. Karjába vette a gyereket, aki nem tiltakozott. Mire a sarokra értek, az utca megtelt. A kíváncsiságon kívül ekkor már valami új és ismeretlen érzés is hatalmába kerítette. Mindenki kiabált, a gyerek is, a kicsi, puha és párnás kezek az orra előtt hadonásztak. A legközelebbi csoportból kivált egy fiatal férfi, pulóverben, nyakában sállal, odament hozzánk, és mintha nagyon fontos dolgot akarna közölni a többiekkel, mintha a csata, amely még el sem kezdődött, már meg is lenne nyerve – legalábbis így érezte a nagymama –, hangját kieresztve, hogy úrrá legyen a zűrzavaron, belekiabált a délutánba: – Itt a legkisebb forradalmár!

BÁCSI ISTVÁN

Köpcösök

(kisszínmű fél felvonásban)

Színhely: Az Óbánya-hegy gyomrában egy régóta használaton kívüli szénosztályozó terem. Félig elsüllyedt, felborított csillék szanaszét a szénporban, rogyant asztalok és padok, széndarabok a földön, kosz és pókháló mindenütt. Az alagutakba vezető síneket a beomlások már réges-rég betemették. A terembe egy kürtő vezet be némi fényt és levegőt fentről. Egy másik kürtő lefelé vezet, valaha itt csúszdázatták le egy hegynyi gyújtóhalomba a meddő szenet.

A csúszdakürtő szájánál emelvény van, ide állítottak egy asztalt és két széket. Az asztal felett egy széles tölgyfa palló függ a mennyezetről, rajta felirat. Az egyik széken öreg öreg bányász ül az asztalnál, a papírjait rendezi. A többiek vele szemben a csilléken és padokon kuporognak.

Szereplők: bányászok, akik termetükkel is igazodtak az alacsony bányajaratokhoz.

Kuka Miért kellett ebbe az undorító dzsuvába jönni?

Hapci Itt kiújul az allergiám. Nem tudom, mire tart a bánya takarítónőt...

Vidor Valóban, igazán kitakaríthatta volna az értekezlet előtt ezt a koszfészkét!

Tudor Nyilván nem volt érkezése, mert Szende lefoglalta!

Vidor Vérfagyasztó az a bányarém, hol hagyta Szende az eszét?

Kuka A gatyájában.

Morgó Higiéné asszony a lépcsőt síkálta, hős lovag Szende a dolgozót csiholta.

Szende Dugulj el, szivacs!

Tudor Ne verselj, ha nem ittál, nem megy az neked józanul.

Vidor (egy csillét vizsgál) Ez még tök jó, csak meg kéne tisztítani és olajozni...

Hapci Talán megint száguldoznál, mint királycsináló?

Vidor (tovább vizsgálja a csillét)... a jobb első csapágycotyog, ezt cserélni kell!

Tudor Nem volt elég egy?

Vidor (sértődötten leül) En csak jót akartam, nincs pénz új csillére...

Szundi (öklével megkopogtatja az asztalt) Csendet kérek, figyeljete! Legelőször is folytassuk a hagyományt, és emlékezzünk meg szegény Morranról egy perc néma csenddel!

(Csendben maradnak egy percre, de többen fészkelődnek.)

Szundi Megállapítom, hogy a Nyolc köpcös brigád mind a hét tagja jelen van. Megnyitom az első kurzust.

- Jól halljátok, ez nem értekezlet. A fejem felett a felirat azt mondja „Jobb kint, mint bent.” Hát ezért ültünk mi most itt össze. Mert a bányász is ember, és nem tudja hivatalát jól ellátni, ha gondok marják belül. Ki kell adni az útját, túl kell adni a gondon...
- Vidor* Valaki megveszi?
- Szundi* ... Mint bizonyára tudjátok, nagy bányászunk, Frenya, újabb megszorítócsomagot jelentett be. Így például az adót duplájára emelik. Erre a rendkívüli kihívásra kell most bányatársaságunknak megtalálni a választ.
- Kuka* *(felugrik és a hüvelykujjával hadonász)* Majd én válaszolok nekik, kapják be!
- Szundi* Jól van, ülj le! A bányaigazgatóság engem mint brigádvezetőtököt bízott meg, hogy tartsak nektek lelki tisztítókurzust. Itt most kisírhatjuk egymásnak a bajunkat, és holnap megtisztulva, könnyebben és hatékonyabban dolgozunk.
- Tudor* Mire akarsz kilyukadni? Talán nem dolgozunk eleget?
- Szundi* Nem erről van szó. De beláthatjátok, hogy ha a bányász fejtés közben valami baján rágódik, ez nemcsak lelassítja a munkáját, de balesetveszélyes is. Például a bíróra gondol, aki nem neki ítélt igazat, ezért dühösebben, de kevesebb bányászfegyelemmel sújt le az a csákány, és a lábába szalad.
- Kuka* *(a többiekhez)* Mit hadovál ez itt össze?
- Szundi* Lássunk hát hozzá. Ti egymás után előadjátok a legnyomasztóbb gondokat, és együtt keresünk rá megoldást. Menjünk sorban. Hapci, te kezded.
- Szende* Nekem van egy gondom. Az, hogy ezt a kurzust te tartod, nem pedig az a bögyös bombázó a központból.
- Szundi* Nincs pénz pszichológusra, azért lócsölték a brigádvezetőkre.
- Morgó* Szent Zokma, lehet hogy púzok ma?
- Vidor* Pfüj, de bűdös vagy, te szélhárfa.
- Szundi* Hagyjátok abba! Hapci, kezd el! Mi nyomja a szíved?
- Hapci* A mellény. Szűk. Nem lehetne újat vételezni?
- Szundi* Ne a mellényről beszélj! Mondd el bátran nekünk a problémádat, magunk között vagyunk.
- Morgó* *(laposüvegből húz egyet)* A világban dühöng az álság; bányászra nem sújt lelki válság.
- Szundi* Psszt! Morgó, ne igyál, ez munkaidőnek számít!
- Kuka* Hehe, én is tudok verselni: Ha Morgó piál; rímet pisál.
- Szundi* Hagyjátok Hapcit beszélni! Tessék, kezd el.
- Hapci* Engem..., nekem az fáj, hogy a brigádban nincs

- igazi összetartás. Itt van például Morgó és Szende. Békítsük ki őket!
- Szundi* Haragban vannak? Ezt nem is tudtam, szólnok kellett volna! Mióta van ez így?
- Tudor* Mióta Szende házibarátnak állt Morgóéknál.
- Szundi* Megáll az eszem! Ezt az árulást nem gondoltam volna egyik bányászomról sem! És mikor történt ez?
- Kuka* Mikor az almás csaj rácuppant a kecóra!
- Tudor* Akkor nem tudtunk az erdei bányászszállón aludni, mert kellett a hálószoba Hófehérekének. Szendét és engem Morgóék fogadtak be, mert még nem volt gyerekük, ott jutott hely.
- Szundi* Szende, te kandisznó, igaz ez? Így volt, Morgó?
- Morgó* Ez a kanos állat nőmet szédítette; punnyadt farkán nőjön mától fogva repce!
- Szende* ... felújjátok a dolgot...
- Morgó* Jó ötlet, kompresszorra teszlek; és mint léggömböt, eleresztlek!
- Szundi* Darázsfészekbe nyúltunk, ezt tisztáznunk kell! Morgó, mondd el a történetet, beszélj ki magadból ezt a lelki daganatot! Meglásd, a kitárulkozás enyhülést hoz. Beszélj!
- Morgó* (*kortyol a laposüvegből*) Aznap is, mint minden reggel, a bányába mentem; és ez a bányásznak álcázott szerv beteget jelentett...
- Vidor* Szendéről beszélsz, ugye?
- Morgó* ... „Hittem az asszonyban, mint a vezércikkben”*...
- Szundi* S aztán?
- Morgó* ... Ahogy nőtt a szarvam, feltolta a sapkám.
- Kuka* Leccsapom flexszel, ha akarod!
- Hapci* Mit?
- Kuka* A Morgó szarvát!
- Morgó* Kuka, kukulj meg! (*ismét húz a laposüvegből*)
- Tudor* De Szendének ez nem volt elég...
- Szende* (*dühösen sziszeg*) Fogd be!
- Tudor* ... megevett egy kosár zöldalmát, mert a banyát is meg akarta döngetni!
- Szundi* (*öklével az asztalon kopogtat*) Psszt! Morgó, folytatd!
- Szende* Szorulásom volt, azért vettem tőle almát!
- Tudor* Hófehéreké csak azért nem nyomult a mi kis Casamohánk, mert úrrá lett rajta a kisebbségi komplexum!
- Szende* ...komplexus, te hülye!
- Vidor* Azt a nőszemélyt ne is említsétek, engem vérig sértett!
- Szundi* Mivel?
- Vidor* Törpének nevezett!
- Tudor* Nem tudhatta, hogy egy köpcösnek ez ekkora sértés.

* Hobo Blues Band

- Vidor* Ráadásul „édi törpe”! Nem ezt vártam tőle, én mindig neki adtam a legszebb pogácsámat!
- Morgó* Ha szíved hölgye hideg, vess be bűvöt-bájját; légy lehengerlő, és tartsd meg pogácsádat!
- Kuka* Nagyon tudod, tán Szendét is te tanítottad?
- Szundi* Morgó, még nem értél a végére, folytasd!
- Morgó* Nem! Szadizzál mást. *(iszik)*
- Szundi* Jó, rendben, de akkor béküljetek ki most!
- Morgó* *(Szendére néz)* Adjátok lábomra sarkantyús csizmámot, azzal dögönyözök farkantyús csimpánzot!
- Szende* Te hülye rímláda! Szállj le rólam végre!
- Szundi* Csillapodj, Szende! Legyél belátással, és kérj bocsánatot Morgótól a békülés érdekében.
- Szende* Hagyjál minket békén! Mi jól elharagszunk egymásra, foglalkozz a magad bajával! Meg hogy lopják a bányát, azzal, az nem szúrja ki a szemed?
- Szundi* Mi? Ki lopja a bányát? És mit lopnak? És milyen magam bajával?
- Morgó* A lökött köpcös elköti a csillét; vadul rodeózva kidönti a pillért...
- Szundi* Vidor?
- Morgó* ... Menekülő bányászt hasadékba szorít, egy derék családot sötét gyászba borít. *(Ismét inna, de az üveg már üres, a sarokba vágja.)*
- Szende* Persze, hogy Vidor volt az az ámokfutó üzemi baleset, aki végzett Morrannal. És te ezt nem is tudtad, ugye?
- Szundi* *(megdöbbenve)* A jelentésben elszabadult csille állt!
- Szende* Csak azt ne mondd, hogy még meg sem köszönted Vidornak a főnöki csákányt!
- Szundi* *(öklével az asztalra üt)* Mit képzelsz te rólam, te hidalgó?
- Hapci* *(izgatottan)* Óvatosan üsd az asztalt, mert a fiókban dinamit van.
- Tudor* Elég legyen már! Térjünk vissza az eredeti célhoz. De kell ezt egyáltalán folytatnunk?
- Szundi* Ki tud a lopásról? Beszéljetek!
- Kuka* Kussoljatok, köpcösök!
- Morgó* Legjobb bányász a néma bányász. *(Mind hallgatnak.)*
- Szundi* *(Szendéhez)* ha már belekezdted, akkor beszélj!
- Vidor* Hapci hazahordta a szénport!
- Hapci* Tudor meg széndarabokat hordott haza!
- Tudor* Az egy kísérlet volt. Egy évig minden este másikk széndarabot tettem a párnám alá, mert meg akartam érteni.
- Kuka* Mit?
- Tudor* A szenet! Azt reméltem, hogy mélyalvásban kommunikálni tudok valamelyik szénnel. Freud szerint...
- Kuka* Mindjárt Freudon rúglak! Ekkora marhát...

Szundi (Tudorhoz) Te meghibbantál! Hapci, neked mire kellett a szénpor?

Hapci Iszappakolást készítettem az allergia ellen.

Kuka Szundi, most már hagyj abba a bányászok buzerálását, és menjünk haza!

Szundi Mind szégyelljétek magatokat! Veletek nem lehet dolgozni! A lelkem kiteszem, hogy segítsék rajtatok, nyomoroncok! Tolvaj, kurafi, piás, gyilkos – hová kerültem?

Tudor Ne sértegezz te bennünket! És ne ülj olyan magasan, mert nagyot eshetsz!

Morgó (magához inti a többieket, *súgva*) Vessük ki a csúszdán, kinn szónokoljon!

Hapci (ő is *súgva*) Oda van írva a feje fölé!

(Mind elindulnak Szundi felé.)

Szundi No, ... mi a franc, mit akartok? (a csákányával fenyegeti őket) Meg ne próbáljátok!

Tudor (miközben megragadják) Hiszen magad mondtad „jobb kint, mint bent”. Segítünk neked!

(Szundi ordítva kapaszkodik az asztalba, de elrángatják. Az asztal felborul. Hatalmas robbanás, a terem beomlik.)

· ® ± ¢ Ñ

A Baltai család egy háromszobás házban lakott az egyik külső kerületben. Kriszta délután dolgozott egy közeli nyomdában, Gábor pedig éjjel egy gyárban. Egyetemista fiuk, Zsolt, még velük lakott.

Ezen az estén Gábor egyedül volt otthon. A nappalinak használt szobában egy üveg vörösbort, egy palack ásványvizet és két poharat tett a kanapé előtti dohányzóasztalra. Kilenckor kell munkába indulnia, még van vagy két órájuk addig. Béla mindjárt itt lesz, az imént jelentkezett be telefonon. Gábor szorongva gondolt a barátjára, rögtön hallotta a hangján, hogy valami baj van. A gimnáziumban kedvelték meg egymást, azóta kitarzott a barátságuk. – Talán elvesztette az állását? – töprengett Gábor.

– Öregem, de szarul nézel ki... – szaladt ki Gábor száján, amint meglátta. – Úgy is érzem magam – válaszolt Béla.

Kezet fogtak, és Gábor a kanapéra ültette vendégét. Béla megöregedett a múlt hét óta. Arca olyan, mintha egy kifakult, gyűrött maszkot borított volna rá, mély ráncokkal körbekerített, beesett szemei alatt szederjes táskák duzzadtak. Gábor bort töltött neki, magának vizet.

– Tudod, dolgozom ma éjjel – magyarázta.

– Persze, hogyne... – Béla rögtön felhajtotta a bor felét. – El akar menni! – szakadt ki belőle. – Az őrült tyúk most akar válni. Hát mondd meg, normális? Mihez fog kezdeni egyedül? Talán szétfűrészeljük a házat, vagy ott kerülgetjük egymást szótlanul, míg föl nem fordulunk?

– Van...?

– Nincs senkije! – vágta el a kérdést Béla. – Vagyis ezt mondja, de szerintem sincs. Csak besokallt. Nem akar tovább így élni, azt mondja. Hogy nem akar megöregedni! Hát én akarok? Kérdeznek bennünket, hogy akarunk-e? Ha elmegy, akkor nem öregszik meg? Meg hogy már nincs semmi tartalom a kapcsolatunkban. Hát mi a faszt akar tőlem? Hogy fiatalodjak vissza harminc évet, és játsszak Rómeót?

– Talán éppen azt... – próbálkozott meg Gábor egy közbevetéssel.

– Ugyan már! – remegett idegesen Béla. – Rajtam nem múlt soha! Ő szabotálja el mindig a szexet mostanában! Hogy most fáradt, most gyenge, most álmos vagyok! Most változok, most fáj a hasam, most meg nincs kedvem! – utánozta Béla gúnyosan a feleségét. – Én is változó korban vagyok, mégse rinyálok, a francba!

– A nőknek ez nehezebb, tudod – csitította Gábor a boldogtalan embert.

Béla felhajtotta a pohárból a maradék bort, és töltött magának. Kissé megnyugodott, már nem remegett anynyira. Csendesebb hangon beszélt tovább a bajukat.

Gábor szomorúan hallgatta a barátját, s közben arra gondolt, hogy az utóbbi időben Kriszta is olyan különös, távoli lett, mintha ő is készülne valamire. Közben Béla egészen lecsendesedett. A lassú, kimért mondatok közé egyre hosszabb hallgatások furakodtak, és a borhoz sem nyúlt többé. Már kilenc óra volt. Gábor nyugtalanul feszengett.

– Ne haragudj, el kell indulnom – mondta szabadkozva. – Nem merek késni, mert az az átkozott Vámpír rögtön kirúg! – Holnap gyere el korábban, és beszélgetünk! – tette még hozzá.

– Persze, menj csak – mozdult meg lassan Béla.

Gábor összeszedte és kivitte a konyhába a poharakat és üvegeket. Amikor visszatért, megdermedt a döbbenettől. Béla kissé összegörnyedten, sárga arccal ült a kanapén és mereven nézett előre. Kezeit nagy erővel szorította a mellkasára, és a jobb kezét be akarta fúrni a testüregébe, mintha ki akarna venni onnan valamit. Aztán eldőlt. Gábor odarohant, és megtartotta a lecsúszni készülő testet. Beljebb tolta a mozdulatlan férfit, és a lábait is feltette a kanapéra. Közel hajolt Béla arcához, és megpróbálta előbb a csuklóján, majd a nyakán kitapintani a pulzusát. Aztán a mellkasán hallgatózott. A mozdulatlan ember nem adott semmilyen életjelet. Gábor lázasan erőltette az agyát, hogy mit tegyen. Pánik tört rá, nem jutott eszébe az újraélesztés helyes sorrendje. Azt sem tudta eldönteni, hogy előbb telefonáljon, vagy

az újraélesztést próbálja. Felugrott és fel-alá futkározott, hátha úgy gyorsabban megtalálja a megoldást. Hirtelen felkapta a telefonját, és hívta a mentőket. De rosszul ütötte be a számot, a hívás nem sikerült. Újrakezdte a számok beütését, majd megállt. Hiszen addig végképp meghal, míg ideérnek a mentők! Ledobta a telefonját és a kanapéhoz sietett. Szorosan ráhajolt a testre. Egy pillanatra megtorpant, de félresöpörte a viszolygását, és száját a másikéra tapasztotta. Aztán felült, és két tenyérrel, ütemesen nyomkodta a mellkast. Majd újra lélegeztette. Már elmúlt fél tíz, és Béla még mindig halott volt. Gábor verejtékezve, zihálva hagyta abba a küzdést, és megtörlözött. Remegve ült, amíg végiggondolta a teendőket. Úgy döntött, hogy taxit hív, és bemegy dolgozni. Bélán már senki nem segíthet, reggel munka után jelenti majd be a halálesetet. Ezzel a barátja is egyetértene, nem akarná, hogy a vérszomjas Szuglai jó ég tudja milyen menedzser, vagyis Vámpír művezető kirúgja őt, mert miatta nem ment dolgozni. Vámpír nem ismert tréfát, mindenkit folyton árgus szemekkel figyelt, és aki hibázott, az máris repült. Most is ott őrködött a gépteremben a kegyetlen vérszívó, és szűrős szemekkel figyelte az utolsó percben ziláltan beeső Gábort.

Kriszta fáradtan érkezett haza fél tizenegykor. Ha a fia sem volt itthon, a sötét ház fogadta, és ez mindig elkedvetlenítette. Az előszobában lerakta a táskát és a kabá-

tot, és a fürdőszobába ment fogat mosni. Fürdenie nem kell, azt a munkahelyén szokott. Nem volt kedve tévézni, így ki sem nyitotta a nappali ajtaját. A házat majd reggel rakja rendbe. Öt perc sem telt el a hazaérkezése óta, már az ágyban feküdt és olvasott. A könyv ugyan érdekes volt, de mégis hamarosan elaludt, úgy, ahogy volt, félkönyékre támaszkodva. Amikor feleszmélt, már szúrós fájdalom nyilallt az elmeszesedett nyakában és sugárzott a tarkójába. Félretette a könyvet, lekapcsolta az olvasólámpát, és újra elaludt. De nem aludhatott többet egy jó óránál, mert a feje és nyaka úgy lüktetett a fájdalomtól, mintha ezer darabra akarna szakadni, s ez a kínzó fájdalom felébresztette. Kábán szállt ki az ágyból, és a sötétben tapogatva haladt kifelé. Közben a székről gépiesen magához vette az előre odakészített könnyű paplant és a párnát. Kiment az előszobába, és továbbra is sötétben folytatta az útját. Lábai pontosan tudták az utat, hiszen már sokszor megtette ezt a holdkóros zarándoklatot. Mert hetente akár háromszor is megtörtént vele ugyanez, s ilyenkor átvonult aludni a nappaliba. A félálomban lévő Kriszta olyan magabiztossággal jutott el a sötét lakásban a kanapéig, hogy még csak a lábát sem ütötte be a bútorokba. Ledőlt, és magára húzta a paplant. – Már megint itt hagyták a díszpárnákat ezek a pöcsök – morogta, mert nem tudott beljebb fészkelődni, majdnem legurult. Nagy nehezen átfordult egy kisére, hogy a párnákat leszórja a szőnyegre. De a szövet,

amit megmarkolt, nem jött, és a tapintása olyan volt, mint egy gyapjúpulóveré. Rájött, hogy nem párnák vannak az ágyon, hanem a fia alszik ott. Ettől meghatódott, és ellágyult hangon szólongatta, miközben a pulóveren a fiú arca felé tapogatott: – Zsoltikám, ébredj, menj a helyedre aludni! Amikor az archoz ért, bennakadt a lélegzete. Ujjai a fia feszes, meleg bőre helyett egy hűvös, ráncos borostamezőn barangoltak. Keze megállt az idegen arcon, a félelem megbénította, lélegezni sem tudott. Előbb csillagokat látott a vaksötétben, majd valami rémületes fagy összeroppantotta a szívét, és megszűnt számára a világ.

Összetörten tért magához. A rettenetes álom, ami felülmúlta minden eddigi rémálmát, izzó drótként égette az agyát. Hirtelen hasított belé, hogy ez a borzalom, amiről álmodott, nemcsak álom volt. Az undortól és a szégyentől összeránduló gyomra savat lökött fel a szájába, s az égette a szája sarkát, ahogy kicsordult. – Hihetetlen, hihetetlen! – motyogta megsemmisülten a sötétbe. – Gábor homokos, ez hihetetlen! Ennyi éven át így félrevezetett! – Fel akart kelni, de annyi ereje sem volt, hogy gondolatban megtegye. Ráeszmélt, hogy ő most ruhástól fekszik az ágyban, s nem értette, hogyan lehetséges ez. Tovább rendezte az álmképeket, s rájött, hogy nem ágyban fekszik, hanem valami kanapén. Mozdulni még mindig nem tudott. Megpróbált egé-

szen másra gondolni, de nem sikerült. Újra és újra magán érezte a férfi testét és undorító csókjait. Hogy őt így magáévá tehette egy buzeráns, ez elviselhetetlen volt számára. Úgy érezte, hogy minden belsőrésze összekeveredett, és egyszerre kezdett öklendezni és zokogni. Ekkor vette észre, hogy nincs egyedül. Valaki feküdt mellette a kanapé szélén. – Az állat! Még van pofája, és ezek után itt alszik mellettem! – hápogta felháborodottan. Le akarta lökni, de a teste nem engedelmeskedett. Sokáig feküdt így dermedten, míg egyszer csak kezdett valami bizsergést érezni a lábaiban. Hirtelen felült, és lemászott a kanapéról. Kifelé menet átesett a dohányzóasztalon, majd elsőre elvétette az ajtót, és a sarokban kötött ki. Az előszobában nekiment a cipősszekrénynek, és sokáig kaparászott a falon, míg a fali kulcstartón megtalálta a bejárati ajtó kulcsát.

Gábor gépiesen dolgozott, de csak a teste volt jelen a gép mellett. Rádöbönt, hogy Krisztát értesítenie kellett volna a bajról. De amikor már elmúlt tizenegy, egy kissé megnyugodott. Ismerte a felesége esti működését. Hogy nem telefonált, az azt jelenti, hogy nem ment be a nappaliba tévézni, hanem egyből lefeküdt. Így reggelig nem is veszi észre a tragédiát. Gábor agya folyamatosan azon örölt, hogy mi lesz reggel, és egyre jobban félt. Végre reggel lett, és ő futólépésben indult haza. Útközben többször elővette a telefonját, de képte-

len volt telefonálni. A bejárati ajtó nyitva volt. A házba lépve csak az előszobába mert bemenni, ott lerogyott egy székre. Ekkor végre felhívta a mentőket és a rendőrséget.

Végtelen időnek tűnt az a pár perc. Egyszerre értek a házhoz a rendőrök és a mentők. Gábor nem kelt fel a székéből, csak mutatta nekik a nappalit. A mentősök és a két rendőr mind bementek oda. Vagy tíz perc múlva jöttek ki. – Hol a halott férfi? – kérdezte a mentőorvos. Gábor értetlenül nézett rá, és ismét a nappali felé mu-

tatott. – Ott a felesége alszik. Kimerült, de egészséges, nincs semmi baja – válaszolt az orvos.

Egy rendőr Gábor mellett maradt, a másik a mentősökkel végigjárta a ház összes helyiségét. Amint végeztek, mind kimentek a ház elé, és fojtott hangon percekig tanácskoztak. Amikor visszajöttek, a mentőorvos Gábor elé állt. – Volt-e magának valamilyen rosszulléte az éjjel? Szokott a feje fájni? Érez-e szúrást a halántéka mögött? – Gábor elképedten meredt az orvosra. – Na jöjjön! – karoltak bele kétoldalról a fehérköpenyesek.

MENYHÉRT ANNA

Figyelem

Én rontom el ezt a napsütéses délutánt.
Amikor mindenki kishúga vagyok.

Telefon vállal a fülhöz,
kézben a vasaló,
pozitív attitűddel bonyolíts.
Mosolygó bólogatások a kisfiamnak,
mutatni, most telefonálok,
odaadni egy kisautót,
fél kézzel önteni a málnaszörpöt,
odaugrani megkeverni az ételt.

Egy feladat, egy mese, megállapodtunk.
Emailírás, ügyintézés, mese.
Főzés, mese.
Fürdés, öltözés, smink, mese.
Ne haragudj, még egy email jött,
gyakorlott ő is, addig akkor kirakózom, mondja.
A háziasszonyok sokfelé figyelni képes kreativitása
a szervezőmunkában jól kamatoztatható.
Ezt írja a szakirodalom.

És mégis elrontom a napsütéses délutánt.
Azt képelem, hogy félek.
Azt gondolom, hogy ez baj.
Valami nem jó velem.

Séta, gesztenyegyűjtés.
Megint telefon, guggolva a gesztenyefa alatt.
Egy problémát említek neki.
Ne aggódjak, azt mondja.
Mert az a baj velem, hogy sokat stresszelek.
Hát hogy akarok így vezető pozícióba kerülni.

Pedig még csak felhők se jöttek.
Csak figyelem, hogy aggódom-e.

HABÁNY LEVENTE

Fagyott ibolyák

Mint mindig, persze akkor is fényképeztem, és most itt hever előttem az asztalon, talán nézegetem, talán csak visszarévedek rajta keresztül abba az elmúlt időbe, amikor még álomban is fényképeztem, olyan volt az álom, mint a röntgensugár roncsolta celluloid filmek, zöldes-vöröses, barnás árnyalatban úszott a kép, mintha saját negatívja lenne, vagy talán valami szépia, százéves barnult, pöndörödött papírkép. Akkor még az álmok is üzentek nekem, legalábbis volt tanító célzat bennük, vagy legalább én úgy éreztem, hogy van. Minden szimbolikusan történt az álmaimban, mintha időtlen térben kívülről szemlélném a saját életemet, függtem a kozmoszban, akár függőcinke fészke, mely erszény alakú fészket a nyár- és fűzfának a víz fölé hajló ágainak meg nem közelíthető végére kötözi a fűz-, nyárfa barkájának növényrosttal összefűzögetett csomócskáiból készíti. Ehhez a függéshez persze kell valami támpont, valami, ahonnan lelógunk a semmibe, és ez a valami volt az időtlen, s akkor még bennem alakatlanul és formátlanul élő Fenntartó, az ős és legfőbb Szellem, és kerestem is őt ekként, hiszen éreztem valahol a lelkem legmélyén, hogy engem szólít meg a csillagászok tizedikbolygó-keresése, a sok számolgatás, melynek legvégén ők bizonyosságot egy óriási kódarab felfedezésével fognak találni,

míg én csak annyit tudok, de már most bizonyossággal, hogy a tizedik lesz az, amelyet azért nem találtak eddig, és talán ez a mostani emberiség nem is fog megtalálni soha, mert egyszerűen nem jófelé néznek, hiszen nem ott kívül kell keresniük, hanem saját magukban, vagy még inkább a Földünket át- és átszövő életben, a lélek működésében, az egész bolygó együttrezgésében: szóval, hogy a tizedik bolygó nem mozdul, vagy ha igen, csak oly lassan, és nem is hozzánk képest, mint Brahman egy lélegzete, ami több mint négy milliárd földi év, vagyis a tizedik nem lehet más, mint a Fenntartó, aki nélkül semmi nem lenne, nemhogy azok a földi gondolkodók és tudósok, akik lázasan keresik őt égen és földön, és a protonok meg neutrínók ütközésében, valahol Svájc hófödte hegyei alatt a harminckét kilométer átmérőjű részecskegyorsítóban.

A lélek maga a részecskegyorsító, minden ember lelke külön-külön, de együtt kiváltképp, és a részecskék, ugyanúgy mint az óriásbolygók, mint amilyen a máig ismeretlen Tizedik, a megfelelően ráhangolódott ember lelkében száguldanak, s az ütközések energiái különböző s különbözőféle robbanásokat váltanak ki bennünk, amelyek fénye pillanatokra megvilágítja lelkünk végtelen sűrűségű homályában a teret, és akkor egy-egy pillanatra alakot kapnak az ott lakozó erők és alakok, a démonok, s ha oly szerencsénk van, az angyalok, de mindebből az egyén persze csak annyit érzékel, hogy éppen a lelke

helyén van-e, vagyis úgy érzi, el tudja viselni a szövevényét, amellyel öntudatlanul körülveszi magát, vagy éppen fojtogatja ugyanez a szövevény, s kiváltképp rosszul van, ha úgy érzi, hogy kint éppoly sűrű a sötétség és a ködös homály, mint amilyen odabent. Milyen furcsa, hogy a legkisebbet is tovább lehet bontani, számtalan párányi, értelmet is nélkülöző részre, és mégis mindegyik önmagában véve is egész, atomosz – oszthatatlan, ahogy már az ókori görögök is mondták, ugyanúgy, ahogy a lélek is egésznek látszik, az egyén nőnek és férfinak, s az utcán sétáló emberek is mind egésznek látszanak, holott ha mélyükre nézünk, mint szakavatott pszichológusai korunknak, akkor látjuk, hogy hasadtak, mind hasadtak ketté, háromba, százfelé, mert egyetlen középpontjuk sincsen, amely meghatározná a személyiség egészét, a különböző erők szét- és összefelé ráncigálják az embert, aki éppen ettől szenved, mint a négy ló közé kötött gonosztévő, s milyen szépen jelzi maga a kivégzési mód is, hogy a bűnözőnek meghasadt a lelke, az integritása elveszett, ahogy ma mondanánk, s ez lökte abba az állapotba, amelyben el tudta végezni mások ártalmára szolgáló művét, akkor tehát így lakoljon, vagy éppen úgy, hogy legalább ketté hasítják, mint a pallos választja el testtől a bűnbe csavarodott fejet. Ilyenkor kell tehát az a Tizedik, talán azért is kell lakolnia mindenkinek a halállal, hogy ha életében nem találta lelke bugyraiban a középpontot, a Fenntartót, akkor a túlvilágon megtalálhassa, persze

arról senki nem tud beszámolni, hogy odaát tényleg könnyebb-e megtalálni, vagy vajon a szövevény ugyanúgy eltakarja a fától az erdőt, mint ebben a világunkban, ahol az Istent sokan akár egy jól elkészített tepertős-túrós lángosban is képesek felfedezni, sokan viszont épp egy jól elkészített tepertős-túrós lángosért tudnák teljesen elfeledni, vagy akár mocsokba hajítani nevét és elvét, egész lényét, ha lehetne. A Tizediket valószínűleg ezért nem fogjuk megtalálni, csak ha már mindenki megtisztította a lelkét, arra meg ki tudja, mennyit kell várni még ilyen körülmények közt.

Én tehát azon szerencsés függőcincék közé tartoztam akkor, akik úgy vélték, tudják, miféle fán függ a fészük a végtelen kozmosz fölött, és ezt az önsorsrontó felfuvalkodottságot indultam erősíteni magamban a Cserhát kullancsveszélyes erdősegei és szántóföldjei közé. Nem egyedül voltam így. Kis társaságunk vagy tíz lelket számlált, a tetovált, nemiszervpiercinges izomépítő és a tavaszi kankalin szerénységű Hamupipőke-utánzat mellett volt itt lélekben falánk, habzsolni vágyó lélekkarkas, könnyű kalandra éhes bonviván, faképnél hagyott babaarcú modell és az ősmagyarág megváltó hitébe tévelyedett kézműves, aki ha kezével nem nemezt simogatott, talán nem is érezte úgy, hogy értékelhető dolgot cselekszik az életben. És persze ott volt vezetőnk, na nem éppen lelkünk és testünk építője, valamiféle védőangyal, hanem csak éppen a lélek-üzlet egyik kiaknázó-

ja, aki létfenntartásának céljából vállalkozott arra, hogy a hasadtak lelkének odvait szurokkal kitölti – zsebüket valamelyest megüríti – és pár röpke napra elhítteti velük, hogy egyszer talán meg fogják találni magukban azt a Tizediket, akire mindenki oly áhítózza szeretne rátalálni, s akire amúgy ott és akkor valóban rá lehetett, vagy rá lehetett volna lelni, hiszen a lehető legjobb helyre mentünk, hogy keressük: társas magányunkba, és ezzel együtt a természetbe, az ártatlan és tiszta patakok, erdők, nyulak és érzéketlen sziklaormok körébe.

A ház egy kis tisztáson állt, a patak itt kanyart vetett, sodrása valamelyest csillapult, bár medrében mindenhol éles kövek meredeztek kisebb természetes medencéket, ülőfürdőket kialakítva. Körben hegyek: az egyik kopasz, mint a keselyű nyaka, rajta csak pár vénséges vén tölgyfa dacolt az elemekkel, a másik három mind fákkal sűrűn borítva. Levél egy sem, hiszen március eleje volt, a nap tehát halványan, szinte bocsánatkérően sejtett át a felhők mögül. A kis ház mögött fészer, fából tákolt, időrágta tárolóépületek, középütt szalonnasütésre használt kőkör – ötezer év múlva, ha feltárják a régészek, vajon mit fognak gondolni jelen kultúránkról, ki tudja, miféle bárgyú baromság kerül majd a tankönyvekbe a huszadik századi ember eszközhasználatáról és hiedelemvilágáról – mellette fából ácsolt asztal és szék, pont olyan, mint bármely erdei tisztáson, ahol a zsigogó gyerekserg egy pillanatra leül szendvicset majszolni,

mielőtt továbbszalad a számháború örömeit kergetve. Körben mindenhol csend és nyugalom.

Rőzsét szedni indultunk legelsőképp, hogy a ház éghajlatát valamivel barátságosabbá varázsoljuk, s ez hamarosan sikerült is, hála a vaskályhának és a kis helyen összezsúfolódó vagy tucatnyi ember párájának. Most az egyszer én is elhittem, hogy a nemez hasznos és kellemes dolog: a házban mindenfelé valóban szemet gyönyörködtető színes mintázatú szőnyegek, hogy léptünket puhává varázsolják és a kályha termelte hőt a szobában tartásák, ami oly jól sikerült, hogy az egész ház egy nagy báránynak tetszett, melyen a kinti hideg semmi nyomot nem hagy. Ki-ki holmija mellé kuporodott a szobában körbe, és bizonytalanul, kíváncsian, zárkózottan, kicsit zavarban, kényelmetlenül, vagy éppen csipogva, mint a fecskék a dróton, várta az ígét, hogy kezdődjék az okulás, lelkünk megismerése és tisztítása.

– Ki miért jött el a mostani alkalomra? – tette fel a rendkívülinek vagy váratlannak egyáltalán nem minősíthető kérdést moderátorunk, és ezzel kezdetét vette a rejtőzködő hazudozás, a többiek előtt szégyellt indítékok elhallgatása vagy eufemisztikus körmondatokba csomagolása, körömrágással vagy zavart heherészéssel tarkított szánandó kis önvallomások, amelyek úgy csurogtak elő a jelenlévők ajkai közül, mint a napokkal azelőtt félbevágott, szikkadó citrom leve, mely pár keserű magot is magával sodor.

– Engem a révülés technikája érdekel – hasított bele a légkörbe az egyetlen őszinte hang, egy harmincas mackó dörmögése – a sámánok ősi révülési technikáját szeretném elsajátítani. Próbálkoztam már leírások és könyvek alapján megközelíteni a lényegét, de talán az összpontosításom nem volt elég erős, mert nem sikerült. Jó volna pedig révülni, és azt olvastam, hogy bódítószerek nélkül is elérhető.

Döbrent csend ülte meg a szobát. Egy súlyosan hosszú pillanatig csak a kályha pattogása hallatszott és az összejövetelt vezető sámán – hát hívjuk őt így, ha a révülésről kérdezik! – zavart mozdulatainak ruhasuhogása, ahogy halántékát dörzsölte. Min döbrent meg vajon a társaság? Talán a hang őszinteségén? Talán a naiv gyermeki akarat felszínre ugrásának hevén? Mihez lehetne hasonlítani ezt a kérdést? Mintha Judit megérkezésekor azonnal a hetedik kulcsot kérné a Hercegtől. De végül is miért ne lenne értékelhető ez a szándék, ha mindannyian tudjuk, hogy ott a lényeg, és az embert, de legalábbis halhatatlan lelkét, csak és kizárólag a lényeg érdekli, a köntörfalazás, a mellébeszélés, a hiába-valóság, a közvetlenség hiánya egyedül a nemlétnek és a látszatnak és az valótlanságnak fontos. Nyilvánvaló volt viszont, hogy nem lehet parciális derivátumokról beszélni, ha még a szorzótáblát nem tanultuk meg, és ezt ott és akkor ugyanúgy érezte mindenki, mint a sámán, aki talán még azt is érezte mindemellé, hogy épp a

révülést, ha lehetne is tanítani, azt akkor sem neki lenne posztja megtenni, hiszen ő maga sem tudja a mikéntjét.

– Tűzmester! – kiáltott a sámán később, mikor már bejártuk együtt az erdőt, és már ültünk a fa tövében elmélkedve ég és föld, fa és ember egységéről. – Ki lesz a tűzmester? Máglya alá hét követ rakunk, hét felizzott kövünket vasvillán szállítod elmélkedő társaid lábához az izzasztókunyhóba. A máglyán képzeletben mindönk elégeti félelmeit, bűneit – mert legnagyobb bűn a gyávaság – majd gödröt ásunk a kunyhó helyének közepébe. Kunyhónkat befödjük, hét réteg nemezzel, pokróccal szigeteljük, sötét és nyirkos barlangot alkotunk, közepen Földanya köldöke: a gödör. Azt körbeüljük, éneklünk, fohászunk, mindönk kívánságait előadja s a közösség érte fohászunk, kövünkre vizet loccsantunk, zsályát pergetünk. Hét kövünk hét kör fohász, tíz résztvevőnk tízszer hét fohász, hét körünk hét éneklő egység, az őseket így szólókatjuk, hangunkat meghallják és kívánságunk teljesítség.

Ott álltunk a köldökig érő kunyhó előtt, a patak túlsó partján egy meredeken leszakadó domboldal aljában, velünk szemben már csak parázslott a máglya maradéka, s a legalján a poklok izzó forróságában edzett hét kő. Négykézláb, mint a wombat, orrunkkal szinte az előttünk mászó farában bemásztunk tehát a kunyhóba, a barlangba, vagy mondhatnám – hiszen a hely par excellence anyaméh, kár volna nem észrevenni – a Földanya

méhébe, hogy alászálljunk közösen közös tudatunk tengeri mélyébe, hátha a zavarosan habzó koszos lötytből vezetőnk segítségével valami csodálatos gyöngyöt termő kagylót tudunk kihalászni magunk, vagy egymás számára.

– Öregisten! Tekints fiadra és leányaidra, akik barlangodban hozzád fohászkodunk, kéréseinket hallgasd meg és teljesítsd kegyed szerint! – a sámán zsályát dobott az első kőre, vizet szórt rá, halvány gőzpára szállt fel és lengte be a kunyhót, mi mindannyian a sárban ültünk, gémberedett lábainkkal túrtuk a cuppogó agyagot magunk alatt, az egyik nőnek, emlékszem, sárga fürdőruhája volt, amivel már önmagában megcsúfolta az egész szertartást, akárcsak a tűzmester, akinek kigyúrt felső karján a sárkányfejes tetoválás időről időre az újabb izzó kővel együtt megjelent a kunyhó bejáratában, mikor egy pillanatra fellebbent a nemeztakaró, de a sámán rendületlenül vitte tovább a szertartást és énekelt és énekeltetett, míg a gőztől és zsályától az egyre fogyó levegőben tikkadozó fohászkodók némelyike már síron túli hangon, a levegőtlen ségtől félig eszméletlen állapotban nyerítette a barlang párás méhébe kívánságát, mindenki testi zsibbadtságától csigázottan, elfagyott fenékkal és összesült hassal kínlódott a másik ember gondolatán, csorgó izzadságpatakok és a verejtéktől mélyebbre váló, sercenne dagadó sár közepette, talán figyelve, talán akarva hallgattuk egymás szavait,

keresve a kapcsolódást, hogy miként gyorsíthatnánk akár gondolatátvitellel a folyamatot, szinte szuggesztív harapófogóval igyekezve kihúzni a másikból a reflexiót, csak hogy végre túl legyünk a poklon, mert ahová szálltunk, a szeretet nélkül összekötött másik emberekkel vállalt közösségbe, az nem teremtő erő volt, hanem irgalmatlan, gyomorremegősen idegtépő munka. Ott, és ebben a helyzetben már senki nem lepődött meg a medve dörmögésén, amellyel a révülés technikájának megismeréséért kiáltott ismét, rá a sámán döngő dobzóval felelt, és a fohások rongyszőnyegként összefonódó szövetében végül lassan tényleg összeállt a közös óhaj a jóra, a megismerésre és a meleg immár nem csak a kövekből áradt, hanem a szívekből, a vállakból és a körben összekulcsolt kezekből.

– Igaz Isten, Atya, Fiú, Szentlélek! Valódi keresztény hitért fohászkodok Hozzád – hangomon akkor senki nem rendült meg, talán egyedül a sámán, aki bizonyára szokva volt az izzasztáshoz, mert a kunyhóban ülők közül a legjózanabbnak tűnt, de nyilván nem ilyen irányú izzasztásra gondolt eredendően, és felzúgott az ének megint, és érezhetően vitte fel ezt az összes között árvaként igaz kérést az égbe, a nemezkunyhó párájába, a földbe beleoldani.

Úgy szabadultunk ki onnan, mint a fuldokló fóka órányi úszás után a befagyott lékből. A közelben kanyargó patak jéghideg vizébe vetettük magunkat, felhe-

vült, szétsült testünket a két fokos csobogó fodrok közé merítettük, lábainkban megannyi hangya szaladozott, bőrünket mintha késsel nyúzták volna le vérekes szemű beduinok és vajjal kengették volna a hetedik mennyország hurijai egyidejűleg. Jó volt érezni megint, hogy a testünkben vagyunk.

Aznap este mindenki áttisztított testtel, csonttá vékonyodott egóval ült körben a nemezszőnyegek vastag takaróján. Némi pálinka is előkerült, ez biztosan segített a medvének a révülésben, másnap reggel ugyanis túl korán nem láttam előbújni. Jómagam a hajnal első nancsszínű sugaraival, melyek a hegy ormán megjelentek, a metsző kora tavaszi hidegben a patak felé vettem az irányt, hogy szememből az álomtalan alvást kimossam. Ahogy felfreckseltem arcomra a vizet, mintha ta-

rajos sül tűinek zörgését hallottam volna. Meglepődve a zajon arcomhoz kaptam, és szakállamon megannyi jégcsap tűjét fedeztem fel.

Visszamentem a ház felé, a fából készült pad és asztal mellett megálltam a tájban gyönyörködni. Csend volt, hasítóan fényes napsütés, hideg árnyékok, mozdulatlan hegyek. Valaki tegnap ibolyát szedett, és a tavasz első bizonyosságaként pálinkáspohárkában az asztal közepére helyezte. A pohár feldőlt az éjszaka szelében, az ibolya kidőlt, s most a fagyott kis tócsában fagyottan, mint egy kandírozott gyümölcs, szerény mementóként hevert az asztal közepén.

Lefényképeztem. Íme, ilyen a lélek, ha kinyílik az igazságra, de nem a megfelelő helyen keresi függeszkedő fészkrét.